

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JANOS

ARAD, ANUL 54. No. 42,
1939. február 22., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Iureg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

Francó dilemmája

A spanyol-francia határon még tart a menekülők tömegeinek átvonulása, a francia földre érkezett milicisták, asszonyok és gyermekek egy része más közlekedési utakon, mint amelyeken jött, visszatér a nemzeti Spanyolországba. A filmzsurnálok egy ideig még közvetítik a világ minden részén a batyut és riadt szemű gyermekeket cipelő menekültek képét, az újságolvasó még találkozik néhányszor a klisséken az egyszerre oly ismertté vált határállomás nevével és megtanulja ezt a nevet: Le Perthus, a távirati irodák még jelentést adnak arról, hogy a nemzetiek bombázták Alicantet és Valenciát, a spanyol polgárháboru tehát még létezik, fegyverek és ágyuk dördülnek, bombák hullanak, de ezek a robajok már csak egy, a maga borzalmasságában pokoli szimfóniának csak végakkordja, tudjuk: a spanyol probléma és a spanyol polgárháboru, már ami a háboru formáját illeti, lassan, de biztosan felszámolódik.

Minden felszámolásnak az az elmaradhatatlan törvénye, hogy önkéntelenül és néha riasztóan merül fel a kérdés: mi lesz ezután?

Valóban ennél a felszámolásnál is ott mered a legközvetlenebbül érdekelt: Franco és az egész spanyol nép előtt a fenti kérdés, de erre keresnek választ, egyben pedig megoldást azok a nagyhatalmak is, amelyek a spanyol helyzetben közvetve, vagy közvetlenül szintén érdekelték és amelyek ezt a kérdést úgy szeretnék megoldani, hogy ha pozitív nyereségre számítani nem is lehet, eddigi helyzetük ne rosszabbodjon.

Divatos dolog volt a világháboru követő években arról írni, hogy hány milliárdnyi aranyértéket puffogatott el az emberiség a levegőbe a háborus évek alatt és, hogy mi volt a megfizethetetlen emberi életeken kívül az a veszteség, amelyet az emberiségnek aranyban és acélban oly drágán kellett megfizetni. Bogarászó statisztikusok és szemfüles újságírók erre vonatkozó pontos válasszal szolgáltak kíváncsi olvasóiknak. A spanyol polgárháboruval kapcsolatban pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre. Nem tudjuk milliárdokban kifejezni azt, hogy ennek a három éve tartó öldöklésnek során mi és milyen értékben pusztult el spanyol földön. Annyi azonban tény és nyilvánvaló természetesen, hogy a spanyol testvérharc során falvak és városok pusztultak el, épületek és üzemek dőltek romba, templomok és kórházak váltak a földdel egyenlővé, hidak röpültek a levegőbe, gátak omlottak össze, utak váltak járhatatlanokká és a termőföldeken mélyseges gödröket vájtak az ágyúlövedékek. Ott, ahol háboru van, az élet megbénul, a termelés átváltozik és a fogyasztási cikkek helyett hadianyagokat termelnek.

Az a kérdés, hogy: mi lesz ezután? — arra is választ vár, hogy mi lesz Spanyolország ujjáépítésével. Ez az a központi tengely, amely körül ma a spanyol kérdés forog. Ez az a probléma, amely Franco tábornok súlyos dilemmáját képezi és, amelynek a maguk érdekében való megoldásán dolgoznak a nagyhatalmak külügyminiszteriumainak diplomáciai kiküldöttei. A spanyol polgárháboru során az európai nagyhatalmak egy része tudvalevőleg emberrel és hadianyaggal támogatta Franco. Gyerekes elképzelés lenne az, hogy azoknak az áldozatoknak, amelyeket a nemzetiek érdekében meghoztak, ne akarnák gyakorlati eredményeit látni és Franco győzelme révén ne akarnának jelentősebb befolyáshoz jutni a Földközi tengernek ezen a hadászati szempontból oly fontos pontján. Ezt a feltevést támasztják alá egyes olyan cikkek is, amelyek szerint az önkéntesek mindaddig nem hagyják el Spanyolország területét, amíg a katonai győzelem túl a politikai győzelemet is nem biztosították. De természetes az is, hogy a Földközi tengernek ez a része nem közömbös a francia—angol csoport számára sem és ezzel magyarázhatók azok a tárgyalások, amelyek az utóbbi napokban Franco elismerése körül folynak.

Chamberlain drámai felszólalása a fegyverkezési verseny óriási terheiről

„Tévedés volna azt hinni, hogy a békét erőszakkal is a világra lehet kényszeríteni...”

Londonból jelentik: A véderővita második napjának első szónoka Chamberlain kormányelnök volt, aki a további vitát megnyitotta. Hangsúlyozta a kormányelnök, hogy az előző napi vita bebizonyította: a tények ereje és a való helyzet meglátása arra készítette valamennyi szónokot és az alsóház valamennyi pártját, hogy elfogadják a fegyverkezési programot és a költségvetési tervezetet. A Dalton képviselő által bevetésztett ellenzéki módosító indítvány — folytatta Chamberlain kormányelnök — nélkülözi a munkáspárt erőszakos sürgetését, hogy Anglia a Népszövetségre építse fel politikáját, ami világosan mutatja, hogy hiábavaló lenne adott körülmények között a Népszövetséghez folyamodni.

— A történelem alapítja majd meg, — jelentette ki a kormányfő — hogy egyetlen ország sem tett annyit a Népszövetségért és nem áldozott az intézményért, mint Anglia. Azért, hogy a Népszövetség a megtorlások alkalmazása terén kudarcot vallott, nem egyes országokat terhel a felelősség, hanem az történet, hogy az intézmény erejét meghaladó vállalkozás elé került.

A továbbiakban arról beszélt az angol kormányelnök, hogy nagy tévedés volt azt hinni, miszerint a békét erőszakkal is a világra lehet kényszeríteni. Részletesen áttekintette Chamberlain a fegyverkezés haladását, annak pénzügyi vonatkozásait és rámutatott arra, hogy a jövő évi pénzügyi előirányzat 580 millió font, ami majdnem annyi, mint Angliának a háboru megelőző időben egész államadóssága.

— De ez még nem minden. Meglehet, hogy további felfegyverkezési költségek kibocsátására vonatkozó felhatalmazást kell a kormánynak kérnie, sőt még az öt éves periódus befejezése után is folytatnia kell a kölcsönfelvételeket. Meggyőződésem, hogy bünnös könnyelműség lenne ha tétlenül szemlélnénk a mostani helyzetet, anélkül, hogy határozott erőfeszítéseket tennénk a

kifejlődés megakadályozására. Több szónok hangsúlyozta, hogy a nemzetek vezetőit lefegyverzési értekezletre kell összehívni. Nem hiszem, hogy eléggé helyreállítottuk volna a bizalmat ahhoz, hogy ez az eshetőség a gyakorlati lehetőség jellegével bírjon. Talán nem lenne rossz, ha mi magunk kissé több bizalmat tanúsítanánk és nem ülnénk fel minden hírek, amely mások állítólagos támadó szándékára vonatkozik. Azzal vádolnak néha, hogy „a háboru rémét festem a falra”. Nem hiszem, hogy ellenfeleim az én helyemben megelőző háborut kezdenének bármelyik országgal. Nem hiszem, hogy Winston Churchill, az „első számú rémkőp” ilyen háborut kezdene.

Beszédének következő részében utalt a miniszterelnök arra, hogy Anglia fegyverkezése bármilyen mértékben legyen, kizárólag védekezés jellegével bír, és ennek során a következő kijelentést tette:

— Ugy hiszem, hogy a kormánynak az a kötelessége, hogy a legerélyesebb fegyverkezés mellett is megragadjon minden kínálkozó alkalmat a többi kormányok meggyőzésére: milyen örültség mindannyiunk eljárása és hogy vessünk véget annak a helyzetnek, amely ha tovább tart, menthetetlenül tönkreteszti Európát minden országát.

Chamberlain beszéde után Attlee őrnagy, a munkáspárti ellenzék alsóházi vezetője szólalt fel és hosszasan fejtegette, hogy az elmúlt évben felborult az európai egyensúly, hogy most Olaszország Franciaországot és a Spanyolországban megerősödő fascizmus az angol birodalom összekötő utjait veszélyezteti. Ez az Európa helyzete megváltozott a francia biztonság visszafelépítése következtében, a miniszterelnök pedig lekötötte Angliát Franciaország mellé. Így tehát Anglia feláldozta az együttes biztonság elvét és elszigetelődik — egyetlen megbízható szövetségesre támaszkodva.

Eugen Titeanu sajtó-miniszter beszéde a Balkán Szövetség sajtó-konferenciáján

Calinescu villásreggelye a Balkán-konferencia szereplőinek üszöletére — Nagyszabásu estély a külügyminisztériumban

Bucurestiből jelentik: Armand Calinescu miniszterelnök helyettes és neje kedden a miniszterelnökségi palota termeiben villásreggellyel adtak a Balkán-konferencia delegátusainak tiszteletére. A meghívottak között voltak: Metaxas görög miniszterelnök és neje, Saracoglu török külügyminiszter és neje, Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter, Dukics jugoszláv nagykövet, Collas görög kö-

vet, Tancicer török követ, Mironescu koronatanácsos, Gafencu külügyminiszter és neje, Slavescu hadfelszerelési miniszter és neje, Ernest Urdareanu udvari miniszter és neje, Bujoiu nemzetgazdasági miniszter és neje, Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter, Ralea munkaügyi miniszter és neje, Dragomir Silviu kisebbségi államtitkár és neje, Grigorcea volt londoni nagykövet, a külügy-

A francia külügyminiszterium megbízottja jelenleg Burgosban tartózkodik Franco tábornok a jelek szerint a dilema megoldásához még nem jutott el és ezt látszik bizonyítani az is, hogy a vasárnap óta Burgosban tartózkodó Berard szenátor csak szerdán tud esetleg találkozni Jordána nemzeti spanyol külügyminiszterrel és talán Francoval.

Ugyanezért pedig már megindultak az angol—spanyol tárgyalások, amelyeknek középpontjában az a kérdés áll, hogy Anglia milyen pénzügyi támogatást tudna nyújtani Spanyolország ujjáépítéséhez.

A spanyol problémában ma ez az ujjáépítés a kategórikus imperatívusz. Ahhoz kétség nem férhet, hogy a megviselt országot ujjá kell építeni, a gazdasági élet vérkeringését helyre kell állítani, a termelést meg kell indítani. A probléma csupán az, hogy kinek a segítségével. Mert az is bizonyos, hogy a kimerült Spanyolország a maga erejére támasz-

kodva ezt az ujjáépítést elvégezni nem tudja.

Ennek a kérdésnek időszerűsége vetette fel a Franco—Mussolini—Hitler találkozó tervét, amelyet sem nem erősítettek meg, sem meg nem cáfoltak.

Az európai politika további alakulásában minden bizonnyal nem kis szerepet játszik majd az, hogy a spanyol ujjáépítés gazdasági részét miképpen oldják meg. Ez a megoldás ugyanis a hatalmi egyensúly kialakulására is nagy befolyással lehet. Valószínűnek látszik, hogy a kialakuló megoldásban az angol és esetleg francia anyagi erőket is igénybe veszik, mert hiszen köztudomású, hogy mozgatható tőkékkel ezek a hatalmak rendelkeznek.

A megoldásnak előbb-utóbb be kell következnie, mert Franco, aki nem csak tábornok, hanem politikus is, jól tudja hogy nemcsak a háborúhoz, hanem a békéhez is az a bizonyos hármas eszköz: pénz, pénz és pénz kell. (m. t.)

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen JAWOL

miniszterium vezértükre, és még számosan.
A Balkán-konferencián résztvevő külföldi államférfiak üzenetére hétfőn este a külügyminiszteriumban rendezett fogadás, az utóbbi idők legfényesebb estélye volt. A fogadáson a főváros politikai, közéleti és művészeti életének legszámottevőbb tagjai jelentek meg.

A Balkán-konferenciával egyidejűleg tudvalevőleg megnyitott a Balkán Szövetség sajtókonferenciája is. Az ülést a bucurestii kereskedelmi és iparkamara nagytérben tartották meg és a megnyitó beszédét Titeanu Eugen sajtóminiszter mondotta. Mindenekelőtt üdvözölte a megjelent görög, török és jugoszláv újságírókat, majd pedig kegyelettel emlékezett meg az elhunyt Kemal Attatürk köztársasági elnökről.

— Nem felejthetjük el, — mondotta, — hogy Attatürk, mint a Balkán Szövetség kezdeményezője, egyben közös sajtóügyeink első irányítója is volt. Emlékét megőrzi az emberiség történelme és ez az emlék szorosán összefüzdődik azokkal az erőfeszítésekkel, amelyeket önöknek is meg kell tenniük a béke után. *Bennünket ma a szakmai együttérzés és a balkáni együttműködés szükségességének tudata fűz össze.* A sajtó, amely mindig előőrse volt politikai téren az eszményeknek, elsőként jelölte meg a Balkán Szövetség útját és arra törekedett, hogy elhárítson az utóból mindent, ami elválaszthat bennünket, egyben pedig felszínre hozta mindazt, ami bennünket összekapcsolhat. Nem az én feladatom, hogy ma és itt politikai nyilatkozatokat tegyek, de én, aki — néha miniszter vagyok, de mindig újságíró vagyok, nem állhatom meg, hogy ne jelentsem ki a következőket: A Balkán Szövetség több mint egy ideiglenes szövetség és több mint a nemzetközi politika egyik alakulata. *A Balkán Szövetség: módszer.* Az egymás megismerésének módszere a realitás útján való haladás módszere, amely mindig biztos ideálokhoz vezet. A minimális illúziók és a maximális lehetőségek módszere az állandó átalakulás és a jelen valóságaihoz való állandó alkalmazkodás módszere. Az összeegyeztetett igazságok és a lehető valóságok módszere, a teljes lojalitás és a kitartó erőfeszítés módszere. Az agyremek, amelyek megvalósíthatatlan eszméket képviselnek, a

Balkán Szövetséggel helyettesítették a realista módszerrel, amely példaként szolgálhat a jövőre. Ennek a módszernek alapján a valóság áll és gyözedelmeskedik, a valóság, amelyet az egymás megismerésével szolgálunk. Csak ezzel a kölcsönös megismeréssel biztosíthatjuk valóban a népek közötti békét és eredményes együttműködést.

— Mindenkinél el kell ismernie, hogy ezen a téren lényeges szerepet tölt be a sajtó. Az a hatalmas erő, amelyet a nyomtatott papírlap képvisel, kétélű fegyver. Ugyanolyan könnyen tehet rosszat, mint jót. Ime ezért ma inkább, mint bármikor a szakmai tudást és ügyességet a világos politikai öntudatnak kell irányítani. Alá kell huznunk mindazt, ami közelebb hoz bennünket és ki kell irtanunk szakmánk gyakorlatában mindazt, ami éket verhet közünk. Ime ez az szempont, amelyből kiindulva döntő jelentőségűnek minősítom a sajtó nemzetközi szerepét. A nemzetközi hírszolgálat nem lehet a tözsdepánik játékszere, sem pedig a szenzációhajhászás eszköze. Vagy egyes nemzetek sértegetése, melyek közül mindegyiknek érdemei vannak és mindegyiknek meg van a joga, hogy éljen ezen a földön. *De nem lehet a sajtó a diplomáciai intrika eszköze sem. A sajtónak óvakodnia kell attól, hogy a hamis ellenségeskedés légkörét táplálja* és világosan kell a valóságot közvetítenie. Csak ilyen módszerekkel valósítható meg a kölcsönös megbecsülés légköre, amelyre minden népnek joga van. Ezért fordulok őszinte elismeréssel a Balkán Szövetség szempontjából a jugoszláv, a török, a görög és a román sajtó tagjai felé, akik valóban példaadó munkát végeztek. A Balkán Szövetség sajtója sokban hozzájárult a közvélemény tájékoztatásához és a realista politika előkészítéséhez. Azt kívánom, hogy a kölcsönös megismerés alapján a most kezdődő konferencia gazdag legyen eredményekben és pozitív legyen következtetéseiben. Azt szeretném, hogy a hivatalos szervezetek mellett megszűlessen az a levelezés, amely politikai, gazdasági és kulturális téren minél szorosabb együttműködésre vezet. Azt szeretném, hogy a személyes érintkezésen kívül úgy az Önök lapjai, mint a mi lapjaink állandó és kölcsönös hírszolgálatot szervezzenek meg. Egyben hódolatomat fejezem ki nemes országaik és azok nagy vezetői iránt.

A spanyol monarchisták manifestuma Spanyolország békeje érdekében

Azana elvben hozzájárult a monarchisták feltételeihez
Franco feltűnéstkelő nyilatkozata

Budapestről jelentik: Az „Uj Nemzedék” párisi tudósítója azt jelenti, hogy AZANA spanyol köztársasági elnök csatlakozott a spanyol monarchisták békefelhívásához, amelyet a két érdekelt és küzdő felem kívüli elküldöttek az angol királynak, ROOSEVELT elnöknek, Argentína és Mexiko elnökének, HITLERNEK, PACELLINEK, DALADIER miniszterelnöknek, CHAMBERLAIN miniszterelnöknek és „Paris grófiának”, kérve támogatásukat a béke létrehozatalára. A felhívás azt javasolja, hogy a két egymással szemben álló kormány semmisítse meg a fennálló politikai és katonai szorzódásokat, kössenek egy heti fegyverszünetet és Londonban üljenek össze békétárgyalásokra.

Levelet intéztek a monarchisták FRANCOHOZ és NEGRINHEZ is. A levél aláírója CANADA HARMOSA örgróf a következőket javasolja Franco tábornoknak:

1. Biztosítsa a spanyol állam teljes függetlenségét.
2. Amíg a békétárgyalások tartanak, Spanyolország mondja ki a legszigorubb függetlenségét és ne avatkozzon bele esetleges nemzetközi viszályokba. Katonai szerződést se most, sem pedig a jövőben ne kössenek. Franco tábornok ígérje meg, hogy Spanyolországban olyan új kormányformát hoz létre, amely nem külföldi mintájú és amely

biztosítja Spanyolország szabadságát és emberi méltóságát.

3. Olvann kormányzatot kell életbeléptetni, amely nyíltan a spanyol többség kíván és amely megfelel az ország szükségleteinek.

4. Mindenfélé politikai megtorlást fel kell függeszteni és a közönséges büncselekményeket a rendes bíróságokhoz kell utalni.

A nyugateurópai politikai közvélemény egyébként élénk érdeklődéssel foglalkozik Berard francia szenátor burgosi tárgyalásaival. Mint ismeretes Berard a francia külügyminiszterium megbízásából félhivatalos minőségben utazott Burgosba, ahol Jordano tábornok spanyol nemzeti külügyminiszterrel folytatott beható tárgyalásokat. A tárgyalások egyelőre holtpontra jutottak, miután az eddigi tanácskozásokról mindkettőjüknek jelentést kell tenniük megbízóiknak. Jordano tábornok Burgosból Barcelonába utazott Franco tábornokhoz és onnan

szerdán érkezik vissza Burgosba, hogy akkor folytassa tárgyalásait Berarddal. Berard ugy nyilatkozott Burgosban az újságíróknak, hogy benyomásai a tárgyalásokat illetően kedvezőek és bizik kiüldetése sikerében.

Francia diplomáciai körökben hír szerint a hangulat szintén bizakodó. Berardot csütörtökön várják vissza Párisba. A lapok szerint kilátás van arra,

hogy a szerdai burgosi megbeszélések máris meghozzák a várt eredményt. A Jour azt írja, hogy a francia kormánynak fel kellett volna hatalmazni Berardot, hogy helyezze kilátásba a nemzeti spanyol kormánynak a feltétel nélkül való elismertetést. Hozzáteszi a lap, hogy „jó lesz sietni, mert Franciaország már eddig is túl sokáig késlekedett.” A népront sajtója kedvezőtlenebbül ítéli meg a helyzetet és azt írja, hogy

az esetleges megállapodás egyik felet sem fogja kielégíteni.
Az Oeuvre nem kötötte le magát semmiféle irányban.

Barcelonai jelentések szerint Franco részletes nyilatkozatot adott az újságíróknak és többek között a következő kijelentéseket tette:

— Visszatérő az a képmutatás, amelyet bizonyos külföldi körök mostanában mutatnak. Ugyanazok a körök, amelyek eltörték, hogy 500.000 embert, köztük 60.000 tizenhat évnyi fiatalabb gyermekeket ártatlanul meggyilkoltak, nem állják azt mondani, hogy elég volt a vérből és most azt kívánják, hogy felejtjük el a multat és adjunk bocsánatot. Erről szó sem lehet. Az igazságszolgáltatásnak el kell végeznie munkáját, nem vagyok bosszúálló, de a bűnösök meg kell büntetni és bizonyos, hogy a bűnösök el fogják veni méltó büntetésüket. A szomszéd államok sajtójának, amely ezen bűnösök büntetéséért szegődött most már el kellene hallgatni. És éppen ez a sajtó merészel most nekem bölcs tanácsokat adni. Én mindenképpen jobban óhajtom a háboru befejezését, de csak a feltétel nélkül való megadás után.

A Le Matin írja: Azana spanyol köztársasági elnök hétfőn a párisi spanyol nagykövetségen értekezletre hívta össze Giral, Portella, Valladares, Barcia és Martinez de Barrio volt miniszterelnököket. Ezzel kapcsolatban Largo Caballero, aki politika kérdésekben egyáltalán nem osztja a köztársaság elnökének nézeteit, felvilágosításokkal szolgált arra a jegyzékre vonatkozóan, amelyeket Negrin miniszterelnökhöz juttattak el, akik felszólítottak a harcok azonnali abbahagyására. A jegyzékben Negrinnel közölték azt is, hogy Azana elnök hajlandó lemondani, ha Franco tábornok biztosítékokat nyújt arra, hogy a köztársaságjak ellen nem él megtorló intézkedésekkel. A Le Matin azt is megírta, hogy Azana hétfőn táviratot kapott Negrintől, aki felkérte, hogy késedelem nélkül térjen vissza Madridba. Hír szerint a spanyol köztársaság elnöke egyelőre hallani sem akar Páris elhagyásáról.

Az erdélyi református püspök fogadtatása a kultuszminiszternél

Kolozsvárról jelentik: Vásárhelyi János, az erdélyi reformátusok püspöke az elmúlt napokban dr. Illés Gyula és Laár Ferenc egyházkerületi tanácsosok társaságában Bucurestibe utazott, ahol bemutatkozó látogatást tett dr. Zigre Miklósnál, az új kultuszminiszternél. Bucurestii látogatását az egyházi felhasználatára is, hogy felkeresse hivatalában dr. Dragomir Silviu kisebbségi minisztert, akivel egyházi és iskolai kérdésekben folytatott eszmecsere.

A főpásztor többnapos bucurestii utjáról pénteken este érkezett haza Kolozsvárra. Szombaton délelőtti nyilatkozott tárgyalásairól a sajtó képviselői előtt:

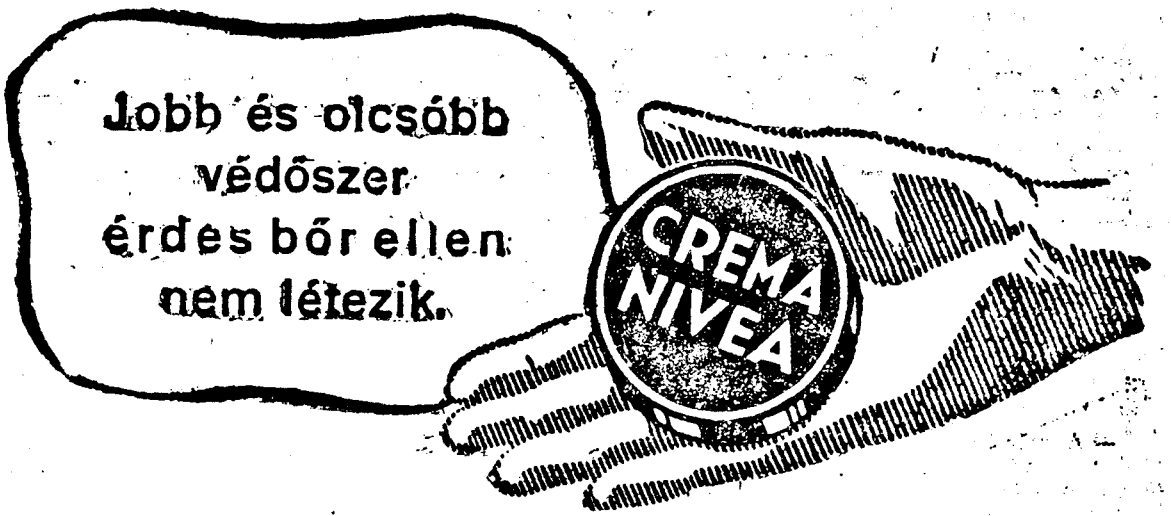
Bucurestii utamnak — mondotta Vásárhelyi püspök — elsősorban az volt a célja, hogy bemutatkozó látogatást tegyek az új kultuszminiszternél, dr. Zigre Miklósnál. A miniszter ur igen előékenyen fogadott és hetven perces kihallgatásom alatt egyházunk és iskoláink kérdésében kimerítően tájékoztatta magát. Igen megértőnek mutatkozott a kisebbségi kérdésekben, ami nem is meglepő, mert a miniszter ur erdélyi ember és minden úgy iránt melegen érdeklődik. A kihallgatásról igen kedvező benyomással jöttünk el és bizakodással tölt el, hogy a kultuszminiszter az egyház és iskoláink ügyét megértéssel fogja felkarolni.

— A kultuszminiszteri kihallgatás után — folytatta a főpásztor — dr. Dragomir Silviu kisebbségi minisztert kerestük fel. A közel egy órás kihallgatás során a kisebbség minden időszerű problémáját megtárgyaltuk. Elsősorban a kisebbségi miniszter elé terjesztettük a lelkesek segélyezésének ügyét. A miniszter ur akiről köztudomásu hogy meleg emberfi szívvvel igyekszik problémáink minden ágát megoldáshoz juttatni, ezuttal is mindulattal kezelte a felmerült kérdéseket és hirtelleg tá azok orvoslását.

Bánffy Miklós gróf a közeli napokban Temesvárra érkezik

Temesvárról jelentik: Kolozsvárról Temesvárra érkezett jelentés szerint Bánffy Miklós gróf, a Romániai Magyar Népközösség szervezőbizottságának országos elnöke, aki tevékeny részt vesz a magyarság gazdasági megszervezésében, a hét folyamán Temesvárra érkezik, hogy a helyszínen keressen érintkezést a Bánság magyarságának vezető egyémségeivel és informálódjanak a helyzetről. Bánffy Miklós gróf a legutóbb Kolozsvárott tartott értekezlet után kijelentette, hogy eddig a Helikon révén csak irodalmi kapcsolatai voltak a Bánsággal, de szeretné megismerni az itteni magyar életet egyéb vonatkozásaiban is.

Jobb és olcsóbb
védőszer
érdes bőr ellen
nem létezik.

Gazdasági alapon

Közeledés készül London és Moszkva között

Szenzációt jelent a nemzetközi politikában Malski londoni szovjet-nagykövetség estebédje, amelyen résztvett

Halifax lord és Winston Churchill is

Londonból jelentik: Malski londoni szovjet nagykövet tegnap este ebédet adott a szovjet nagykövetségben, ahol általános meglepetésre megjelent Halifax lord külügyminiszter és Winston Churchill, a konzervatív párt jobb szárnyának vezére is. A szovjet nagykövetség ebédjének politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak, különösen azután, hogy Chamberlain éppen most jelentette be Hudson külkereskedelmi miniszter küszöbönálló moszkvai látogatását.

Londonban úgy tudják, hogy politikai közeledés készül London és Moszkva között. Churchill jelenléte a vacsorán talán még nagyobb szenzáció erejével hatott, mint Halifax részvétele, tekintettel arra, hogy Churchill eddig a szovjet legengesztelhetőbb ellenfelei közé tartozott s még sohasem lépte át a londoni szovjet nagykövetség küszöbét.

Sir Oliver Stanley kereskedelmi miniszter az angol

nagyiparosok által tiszteletre adott ebéden beszédet mondott és hangsúlyozta, hogy az angol kormány nem marad tétlen, ha látja, hogy a brit piacok veszélyben forognak. Semmiféle egyéni importőr nem veheti fel a versenyt eredménnyel a brit birodalom által támogatott kereskedelemmel szemben.

— Mi — mondotta — nem kívánunk megakadályozni más országokat, hogy áruikat külföldön értékesítsék, de viszont joggal követelhetjük, hogy részesei legyenek a világkereskedelemlnek. Célunk elérésére nem fogjuk a tisztességtelen verseny eszközeit felhasználni, mert az csak általános leszegényedéshez vezethet, ami nem használ a fogyasztónak sem.

Stanley azon reményének adott kifejezést, hogy az angol-német tárgyalások megfelelő eredménnyel fognak járni.

Nyolcszázmillióra emeli Anglia a fegyverkezési kölcsönt

Londonból jelentik: Az angol alsóház, tegnapi ülésén Thurtlee képviselő kérdést intézett a miniszterelnökhöz, hogy vajon Anglia erősíteni akarja-e a londoni s moszkvai kormányok közötti jelenlegi kapcsolatot. Chamberlain Neville miniszterelnök a kérdésre a következő választ adta:

— Az angol kormány az a vágya, hogy a többi kormányokkal főképpen

kereskedelmi szempontból megerősítse és megjavítsa a kapcsolatokat.

Boldogan jelenthetem be, hogy Hudson, a külkereskedelmi parlamenti titkára a jövő hónapban ellátogat Moszkvába és több északi országba.

A képviselő ezután azt kérdezte a miniszterelnöktől, hogy a jelen körülmények között nem tartaná-e célravezetőnek, hogy

Anglia baráti gesztust mutasson Szovjetország irányában?

A Havas francia hírszolgálati iroda jelentése szerint Chamberlain miniszterelnök erre a kérdésre nem adott választ, hanem kérte a képviselőt, hogy elégedjék meg az előző válaszban tett kijelentéseivel.

Henderson munkáspárti képviselő ekkor megkérdezte, hogy Hudson Berlinen és Moszkván kívül más városokba is utazik? Erre már pontosan válaszolt Chamberlain.

— Igen. Az előbb már kijelentettem, hogy más városokba is utazik.

A miniszterelnök ezután közölte, hogy Franco tábornok elismertetésének kérdéséről nem nyilatkozhat és csak annyit mondhat, hogy jelenleg Franciaország és Anglia tárgyalásokat folytat ebben a kérdésben.

Egy munkáspárti képviselő azon kérdésére, van-e az angol kormány tudomása arról, hogy Németország s Csehszlovákia között megegyezés jött létre, amely szerint Csehszlovákia háború esetén

szabad átvonulást engedélyez a német csapatoknak.

Butler külügyi államtitkár kijelentette, hogy Halifax lord külügyminiszter erről nem kapott értesítést és nincs is olyan adatok birtokában, amelyek a hírt igazolják.

A következő kérdés, amelyet Butlerhez intéztek ez volt:

— Vétett-e szerződés kötelezettségei ellen Olaszország azzal, hogy újabb 30 ezer embert küldött Libiába.

Butler közölte, hogy az olasz kormány közölte Perth római angol nagykövettel, hogy libiai haderejét a terület biztosítása érdekében 30.000 emberrel növeli. Butler szerint

Olaszország eleget tett az angol-olasz egyezménynek

azáltal, hogy előzőleg libiai haderejének igen tekintélyes hányadát visszavonta. Ez az egyezmény egyébként is Olaszországot nem kötelezi örök időkre.

Sir John Simon kincstári kancellár benyújtotta a kormánynak adandó felhatalmazási törvényt, amelynek értelmében a kormánynak joga van a fegyverkezési kölcsönt négyszáz millió fontról nyolcszáz millió fontra felelni.

Hitler—Mussolini—Franco találkozó Genuában?

Rómából jelentik: Több külföldi lap azt a hírt közölte, hogy Hitler kancellár, Mussolini és Franco a legközelebb találkoznak. Beavatott olasz körökben nem tudnak arról, hogy ilyen találkozó készül és nem is tartják valószínűnek, hogy arra sor kerül.

A bolognai Resto del Carlino ezzel kapcsolatban a következőket írja:

— Nincs módunkban megcáfolni vagy megerősíteni ezt a hírt. Nem tartjuk valószínűnek, hogy Franco tábornok a jelenlegi körülmények között csak néhány órára is elhagyhatná Spanyolország területét.

A találkozót egyébként is megtörténtnek lehet tekinteni, mert a három nemzet barátsága a becsület mezején született meg és azt semmiféle diplomáciai ármánykodással nem lehet eltérni.

Párisból jelentik: A Ce Soir című lap római tudósítója azt írja, hogy olasz körök szerint a találkozóra a három államférfiu között valószínűleg Genuában kerül sor. Barcelona Genuától nem fekszik messze és Franco részére alkalmas hely a ta-

nácskozásra. A lap közli azt is, hogy egyes olasz körök Milanot alkalmasabbnak tartják a tanácskozásokra, mint Genuát.

Badoglio libiai útja

Páris, Francia politikai körökben a legnagyobb figyelemmel kísérik Badoglio marsall libiai ellenőrző útját. Mély benyomást tett Párisban az olasz csapatmegerősítés híre is.

Új nagypolitikai irányvonalak

Páris. A News Chronicle szerint Beck lengyel miniszterelnök párisi látogatása nyomán azonnali megbeszélések kezdődnek a francia s lengyel vezérkarok között a francia-lengyel katonai szövetség kimélyítésére. Eszerint a lengyelek katonai segítséget nyújtanak Franciaországnak akkor is, ha valamely idegen hatalom Franciaország gyarmatait, vagy protektorátusait támadná meg.

A Messagero azt írja, hogy Szovjetország rövidesen közeledni fog a tengelyhatalmakhoz. Münchenben Franciaország és Anglia gyakorlatilag felmentette Szovjetországot kötelezettségei alól és a szovjet most teljesen visszanyerte mozgási szabadságát.

Borzalmas szerencsétlenség Saragossa-tartományban

San Joan de Lux, Saragossa tartományban az Arizába vezető vasútvonalon két katonai vonat egymásnak rohant. Hétfőn estig több mint 100 halottat emeltek ki a romok alól.

Japan repülő-támadás Hongkong ellen

Honkongból jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint most már semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a japán repülők Hongkong keddi bombázása alkalmával készakarva pusztítottak angol területen. Így többek között bombákat vetettek a határmentén fekvő egyik angol katonai őrségre, amelyet teljesen elpusztítottak. Japán repülők fegyvertűz alá fogtak egy angol vonatot. Logu vasútállomást teljesen elpusztították. Az angol koncesszionális területen eddig 11 holttestet találtak, de azt hiszik, hogy az áldozatok száma sokkal nagyobb. Egy későbbi jelentés szerint japán repülők a föld színével egyenlővé tették Sun Sun falut, ahol a halottak és áldozatok száma több ezerre tehető. A honkongi kormány sürgős segélykérő felhívást küldött Londonba.

URANIA PREMIERMOZGO

Telefonelőjegyzés. 12-32.

MA ERDÉLYI PREMIER!

Erotikus francia világláger!

„Asszonyok bilinesben“

A szenvedély, a bán és a szeretet találkozását a szerény sorokban.

Csak 16 éven felülieknek!

5, 7.15, 9.15 órák

Erdély görög keleti és görög katolikus érsekeinek felhívása országgrészünk lakosságához

Február 27-én lesz egy éve, hogy **Ófelsége II. Carol király** aláírásával szentesítette az ország új alkotmányát. Ez alkalomból Bálán erdélyi görög keleti és Niculescu görög katolikus érsek együttes körlevelét intézték a papsághoz és a hívekhez. A körlevél a következőképpen hangzik:

— A múlt év kezdete erős forrongásban talált bennünket, testvérek közötti harc gyengítette erőnket, kicsinyes vitatkozások darabolták fel az egységet, a helyett, hogy az elkallódott erőket az állam megszilárdításának szolgálatába állították volna. Nem volt egyetlen kormányhatározat, egyetlen személy, tekintély, erkölcsi erő, törvény, sőt alkotmány, amely ne okozott volna állandó surlódásokat és viszályokat. Ilyen feltételek mellett szó sem lehetett az ország ügyeinek előbbreviteléről. Az egyesülés utáni időszakban szükség van arra, hogy gondolatainkat, erőnket a közös ügy, a nemzet és az állam létalapiának lerögzítésére összpontosítsuk. A Mindenható kegyelme által, szeretett királyunk bölcsessége kiverte az országot és népét a nemzetgyengítő széthúzások hinárból. Ófelsége megkezdte nagy művének felállításához az egész népet együttműködésre hívta fel.

— Hálát adva Istennek azért a bölcsességért, munkabírást és népe iránti szeretetért, amellyel uralkodóinkat megáldotta, felhívjuk Erdély népét az új alkotmány életbeléptetése évfordulójának minél bensőségesebb megünneplésére, mely ünnepek február 27-én, az ősi Gyulafehérvár várában zajlanak le.

— Egész Románia ünnepelni fogja egy évi megszületett és kitartó munkának a gyümölcsét. Minden város és falu ünnepi díszet ölt. Erdély is méltóképpen üli meg ünnepségeinknek ezt a nevezetes napját. Ebben a nagy békemunkában, mint minden időben, ősi egyházunk is résztvesz, mert akárhányszor nemzeti megmozdulásról van szó, az egyház mindig jelen volt. Annál inkább szükség van arra, hogy a nemzeti újjászülés nagy művének felépítésénél erkölcsi súlyánál fogva, az egyház is közremunkálkodjék.

Éppen ezért az egyház hív benneteket a béke és a megértés ünnepére. Az idő parancsszava az erők összefogására int bennünket. Amikor annyi külső veszély fenyeget, álljunk nagy uralkodónk mellé, hogy boldogabb jövő felé vezesse népünket.

— Gyulafehérváron találkozunk tehát mi, erdélyi románok, a legnagyobbtól a legkisebbig. Jöjtek töpásztoraitok köré, hogy ősi szokások szerint hódoljunk uralkodóknak II. Carol királynak.

— Meggyőződésünk, hogy a mindannyiunk által óhajtott nemzeti újjászülés életerős lesz.

— Főpásztori áldásunk szerezzen lelketeknek igaz békét és erősítse meg szívetekben a nemzet, az ország és a király iránti szeretetet.

Kelt Nagyszébenben és Balázsfalván, 1939. február 18-án.

NICOLAE
Erdély görög keleti érseke

ALEXANDRU
Erdély görög katolikus érseke

Hangulatos hushagyókeddi mesteravatások az aradi Csizmadia-Céh villásreggelijén

Az együttműködés szellemének lendületteljes megnyilatkozása zajlott le az aradi Iparos Otthonban

Evrőlétve hushagyókedden megrendezi villásreggelijét az Iparos Otthon nagytermében az Aradi Csizmadiák Özvegysegélyző Társulata. Esztendőelő-estendőre a barátságos hívó szóra megjelennek ezen a villásreggelin a tényleges és tiszteletbeli csizmadiák, hogy a céh-szellem testvériségének jegyében hirdessék a megértés szükségességét.

Az idén is nagy számban jelentek meg a vendégek a csizmadiák villásreggelijén. Ott voltak többek között Coțioiu Romulus dr. volt polgármester, Popa Constantin, Popa Gligore városi főtisztviselők, Reinhardt Gyula, Gabos Jenő dr., Barbateiu Teodor dr., Lantos Miksa, Juhász Gábor, Muzsai József és még számosan.

Az ünnepség a királyhimnusszal kezdődött, majd pedig az iparosotthon szinpadán Koncsek Lajos társulati elnök vezetésével felsorakoztak az avatandó új tiszteletbeli csizmadiamesterek és pedig: Czomor Péter hentes, Sárközi György hentes, Went Manó nyugdíjas vasutas, Hegedűs József vendéglős, Baranyi Ferenc szabómester, Jancsin Miklós szűcsmester, Coroban Stefan szabómester, Laub Konrad kalapos, Pesti Sándor szabó, Werlein József kovács, ifj. Pintér Antal asztalosmester. Az újonnan avatott díszmesterek felöltöttek a szimbólikus zöld kötenyt, majd pedig elmondták a fogadalmat.

— Fogadom, hogy a csizmadiák céhének hű tagja leszek, mestertársaimat pedig a közjóra irányuló munkájukban támogatni fogom.

A szimbólikus munka következett ezután: egy kis csizmát adtak kézről-kézre az új mesterek között, majd pedig Koncsek Lajos elnök a több, mint 200 esztendő társulat nevében a céh egyenrangú mester-tagjaivá fogadta őket.

Az ebéd során elsőnek Coțioiu Romulus dr. volt polgármester szólt fel, aki Ófelsége II. Carol királyra ültette poharát.

— Az uralkodó magas irányítása mellett — mondotta — ujjáélednek a céhek, a szakmai szervezeteket a céhek nemes szelleme hatja át. Ugy hiszem, hogy a csizmadia ipartársulatnak, amely mindenkor a céh szellemét ápolta, nem is lehet nagyobb elégtétele, minthogy ennek a szellemnek szükségességét legmagasabb helyről ismerik el.

Coțioiu Romulus dr. ezután az elhunyt tiszteletbeli mesterekről, Robu Ioan dr., Barabás Béla dr., Nagy Sándor dr. és Zima Tiborról emlékezett meg kegyeletteljes hangon. Szellemes beszédében megemlékezett arról, hogy a csizmadia céh keretein belül mindig a megértést hirdették, nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül.

— Büszkék lehetünk arra, hogy ez a szellem, amelyet mi itt annyi esztendőn át ápolunk, tért hódított — mondotta — és most a mindannyiunkat átfogó Nemzeti Újjászülés Frontjában ugyancsak nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül mindannyian együtt lehetünk. Az, hogy a céhek

Tábla ítélet alapján

visszamenőleg szedi be a város a szállodai szobák lakbérleti illetékét

A közigazgatás' bíróság megállapította, hogy nem érvényes a szállodák és a város között éveken ezelőtt létrejött egyezmény

Kedd délelőtt foglalkozott a temesvári közigazgatási tábla azzal a felebbezéssel, amelyet az aradi szállodatulajdonosok nyújtottak be a városvezetésnek a szállodai szobák lakbérleti illetéke ügyében alkalmazott intézkedései ellen. A szállodatulajdonosok ugyanis éveken át alányban fizették a szállodai szobák városi lakbérleti illetékét mindaddig, amíg a jelenleg hivatalában lévő, kinevezett városvezetés új szabályrendeletében úgy rendelkezett, hogy az általánosszagra vonatkozó megállapodás megszüntetésével az előírásszerűen illeték fizetendő. Így a különböző minősítésű szállodáknak az esetenként kiadott szobák után 3—5—8—10 lejű fizetnie városi lakbérleti illeték címén. A hónapszámra kiadott szállodai szobák városi illetéke a bérleti érték tizenöt százaléka. A szállodatulajdonosok túlságosan súlyosnak minősítették ezt a megterhelést és kérték a városvezetést, hogy tartsa fenn továbbra is az általánrendszerrel. Előterjesztésükben kifejtették, hogy Arad idegenforgalma a minimumra csökkent, a kiadások rendkívül nagyok, tehát nem szolgálja a város érdekeit a közterhek növelése. A városvezetés úgy viszont arra az álláspontra helyezkedett, hogy éppen közérdekből nem mondhat le az ilyen jelentős bevételi többletről. Erre a szállodatulajdonosok közigazgatási pert indítottak és kérték a közigazgatási táblát, mondja ki, hogy a város szóbanforgó rendelkezése az általánfizetésre vonatkozó egyezmény megszegését jelenti. Ilyen előzmények után került az ügy a közigazgatási tábla elé, ahol a város részéről két előterjesztés történt. Kérte egyrészt a felebbezés elutasítását, mert a városvezetés csupán a törvény intézkedéseit teljesítette, amikor megszüntette az általánrendszerrel, másrészt pedig arránéve tett indítványt, hogy állapítsa meg a közigazgatási táb-

Harminc évig szenvedtem súlyos gyomorhajban...

írja nekünk többek között Czelnay Gyula, Arad, majd következőképpen folytatja:

„...nagyon sokféle orvosságot kaptam, de egyik sem segített: Az étkezésben szigorú diétát tartottam és fájdalmimat csak szódabikarbónáttal tudtam csillapítani. Rövid megszakítással 4 üveg Gastro-D-t vettem be és most fájdalmaim teljesen megszűntek és olyan ételek fogyasztását engedem meg magamnak, amelyek élvezetéről a Gastro-D. használatát előtt álmodni sem mertem volna! Megragadom az alkalmat, hogy ezután kifejezzem hálám az Ön által forgalomba hozott Gastro-D. iránt. A kitűnő szert több gyomorbeteg ismerősömnek ajánlottam itt Aradon s mind hálásak érte...

Fenti köszönőlevél mindennél jobban bizonyítja a Gastro-D. rendkívüli gyógyító hatását.

„GASTRO D“ kapható gyógyszerészeknél és drogériákban vagy megrendelhető postán 135 lej utánvét mellett Császár E. Gyógyszertárában, Bucur-Festi, Calea Victoriei 124.

most fokozott szerephez jutnak, nem véletlen, mert ez azt jelenti, hogy fokozottabb megbecsülést kap a tisztességes és szorgalmas munka.

A hosszas eljenzéssel fogadott beszéd után Popa Constantin emelkedett szólásra és többek között a csizmadia társadalom egyik jellegzetes elhunyt személyiségéről, az általánosan ismert Havancsák bácsiról emlékezett meg kegyelettel, majd pedig Lantos Miksa mondott változatos és szellemes beszédet, amelyre Coțioiu Romulus válaszolt és újból a békeszeretet hangsúlyozta, Kornya Adám, Neumann Jenő, Muzsai József, Zombory Gyula, Juhász Géza és Went Manó felszólalásai után került sor az eddigi inasok segédkező előléptetésére és új inasok szegődtetésére. Az új segédek a következők: Barbateiu Teodor dr., Mandl József cipész, Pintér Ferenc bádógos, Neumann Jenő bőrkereskedő, Laza Márton gazdálkodó, Wolf Gyula biztosítási főtisztviselő, Farkas Dániel cipész, Wolf András kárpitós, Szűcs Ferenc kereskedő. Az új inasok névsora pedig a következők: Crăznic Eugen dr. közigazgatási tanácsos, Székely Béla, Szarka László, Muzsai József, Momák János, Juhász Gábor, Klein József, Kele György, Károly Sándor és Molnár Tibor az Aradi Közlöny munkatársai.

Az egybegyűltek a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradtak együtt.

Megalakult Pierlot új belga kormánya

Brüsszelből jelentik: Az új kormány megalakult, Miniszterelnök Pierlot katolikus párti. Külügyminiszter lett Laudon szocialista, pénzügyminiszter Guitt pártokivüli, belügyminiszter Kekeres szocialista, honvédelmi miniszter Denis tábornok. A kormánynak két katolikus, egy keresztény demokráta, három szocialista és négy parlamenten kívüli tagja van. A gyarmatügyi tárca egyelőre betöltetlen maradt.

CORSO

Telefon: 21.85

MA: 5, 7, 15, 9.15 órák

Ma utoljára:

„KATIA“ DANIELLE DARRIBUX-vel

A szünetben szenzáció! Léptorna mutatóanyagok!

Jön: MARCO POLO GARY COOPER-rel

Dr. SZÁSZ PÁL:

„Minden magyar gazdaegységet bekapcsol az EGE nemzetépítő munkájába“

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület tordai gazda-tanfolyamainak nagyszabású záró-ünnepségei

Tordáról jelentik: Az Erdélyi Gazdasági Egyesület második tordai kéthetes gazdasági tanfolyama szombaton a záróvizsgával fejeződött be. A ref. kulturház nagytermét zsufolásig megtöltötték a hallgatók, gazdák és a tordai magyar polgárok. Ott láthattuk **Velits György** földbirtokost, a gazdakör elnökét, **dr. Vertán Endrét**, **Siposs Sándor** kat. főesperest, **Nagy Mózes** ref. lelkészt, **Lőrinczi Dénes** unitárius lelkészt, gr. **Bethlen Máriát**, **Szász Ferenc** és **Finta Andor** EGE-felügyelőket, **B. Szabó Ambrus** gazdaköri titkárt, stb.

Dr. Szász Pál, az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnöke és a Magyar Alosztály igazgatósági tagja, gr. **Teleki Adámmal**, az „Erdélyi Gazda“ főszerkesztőjével és a Front Legjobb Tanácsának tagjával érkezett meg. Amikor beléptek a terembe, a közönség lelkes ünneplésben részesítette őket.

Velits György gazdaköri elnök gyönyörű beszédben üdvözölte **dr. Szász Pált**,

aki hittel és meggyőződéssel dolgozik a magyarság jobb jövőjéért.

Ezután **Lőrinczy Dénes** unitárius lelkész imát mondott.

Szász Pál dr. beszéde

Dr. Szász Pál az ima befejezése után a gyűlést megnyitottanak nyilvánította és felkérte **Biró József** tanfolyamvezetőt, **dr. Részegh Tamást**, **Korponay Kornélt**, **dr. Eöry Istvánt** és **Finta Domokost**, előadókat, hogy vizsgáltsák le a tanfolyam hallgatóit. A nagyszabású hallgatószám általános érdeklődés mellett, a tanulni és haladni vágyó gazdák a legnagyobb felkészültségre valló jeleket adták. A válaszok azt a benyomást kellették, mintha nem kéthetes tanfolyamon vettek volna részt, hanem legalább is földműves-iskolát végeztek volna. Az EGE elnöke nagy elégtétellel állapította meg, hogy a tanfolyami előadók maradandó, értékes munkát végeztek. A vizsga befejezése után **Szentkirályi Gyula** tanfolyamhallgató mondott gondolatokban gazdag beszédet. Elsősorban **dr. Szász Pált** üdvözölte és megköszönte, hogy

az EGE nemzetépítő munkájába bekapcsol minden magyar gazdaegységet.

Majd rendkívül meleg hangon szólt a tanfolyami előadókhöz, akik rövid két hét leforgása alatt, tudásuk legjavát nyújtották.

Gegessy Samu tordai, **dr. Wolf Gyula** szentmihályi földbirtokosok, **Radó János** az aranyosgyéresi, **Maksav Albert** sinfalvi, **Várfi Lőrinc** kövendi és **Fülöp Márton** aranyosrákosi kisczadák, illetve gazdaköri kiküldöttek, falujuk törhetetlen ragaszkodásáról és nagybecsüléséről biztosították az EGE elnökét. Beszédeikben hangsúlyozták, hogy a 3 évvel ezelőtt elvetett mag jó termőföldre talált, a gyümölcsök már jelentkeznek s éppen ezért tovább kell vinni a magyarság ügyét. Mindenben és mindenkor számíthat feltétlen támogatásukra.

Dr. Szász Pál emelkedett ezután szólásra s azzal kezdte beszédét, hogy az elismerés nem az ő személynél, hanem azokat a munkatársakat illeti, akik a közösségi építésnek kitartó, önzetlen és öntudatos harcosai. A megbecsülés azokat illeti, akik a nagy feladatok megoldásánál segítséget nyújtanak. Vezető szavaiban aztán megemlékezett az utóbbi idők nagy bel- és külpolitikai eseményeiről, amelyek teljesen új helyzeteket teremtettek.

— Egy évvel ezelőtt jártam itt utoljára. Azóta sok olyan esemény történt, amely befolyásolja a népek életét. A vezetőknek mindig az a feladata, hogy figyelemmel kísérjék a helyzeti alakulásokat s megtalálják azokat a módokat, amelyek az ügy szolgálatát biztosítják. A nagy nemzetársadalmi kérdésekben azonban, a már meghatározott úton kell továbbhaladni.

— A mai helyzetben a magyarságnak még fokozottabb munkateljesítményre kell törekednie.

Február 22. és 23-án az Iparos Otthonban

Felhő Ervin és Horváth László nagy bohózat-estje

Remek bohózatok! Elsőrangú szereposztás! Kitűnő előadás! 3 óra kacagás!

Jegyek Oláh Sándor papírüzletében kaphatók.

Elsősorban gazdasági téren kell önmagunkat meg erősíteni. A magyarság a népvándorlás idején a termőföldet kereste mert ez biztosította számára a megélhetést. Ez a szempont érvényesült akkor is, amikor Erdélyt is hazájának választotta. Ma is ugyanazok a szempontok érvényesülnek. A földet meg kell tartani, a lehetőségekhez képest gyarapítani s úgy művelni, ahogy azt a szükségletek meg kívánják. Ez a mi nemzeti vagyonunk s csak úgy tudjuk gyarapítani, ha minden vonalon fejlődünk.

Ha jobbat és többet termelünk, megteremtjük az előfeltételeit a kulturális haladásnak.

Hogyan tudunk azonban tökéletesebb nemzeti életet elképzelni? Azt hiszem a kisebbségi sors

Sorompóba kell állanunk!

— Ez a munka azonban csak gazdasági téren indult meg és

most már tényleg elérkezett az ideje annak, hogy minden vonalon sorompóba álljunk.

Senki ne higgye azonban, hogy bárkit is „vezéreltörökve“ fűtenének. A munka során a magyarság ki fogja termelni a maga vezető rétegét és a szükséges vezetőket. Itt, ebben a teremben bizonyára nagyon sok olyan testvérünk ül, aki nemzetársadalmi szempontból rendkívül értékes munkát végezhetne. Ezideig kevésbé volt alkalom erre, de ha most jelentkezett, a legsúlyosabb bűn volna elszalasztani. A legkönnyebb dolog félreállani, de minden magyar ember felelősséggel tartozik saját népével szemben.

Szász Pál dr. majd így folytatta:

— Köztünk nem lehetnek különbségek. Nem ismerhetünk csak becsületes és dolgozó magyar embereket függetlenül társadalmi helyzetüktől, vagy foglalkozásuktól.

— Mindnyájan tudják, hogy az adott helyzetben mi a magyarság kötelessége.

Egységesen belenni a Magyar Alosztályba, hogy a magyarság politikai képviselete biztosítva legyen. Azután pedig szervezkedni, megalkotni a népközösséget, beszervezni minden magyar foglalkozási ágat s tisztességes munkával, igazi népközösségi életet élni. Ilyen úton haladva meg tudjuk teremteni az igazi magyar egységet.

Dr. Szász Pál beszédét hatalmas éljenzés kísérte. Utána **Biró József** kissármási földbirtokos tanfolyamvezető mondott érdekes beszédet. Üdvözölte **Szász Pált**, majd a hallgatóhoz fordult, akiktől elbucszott. Elmondotta, hogy milyen érdekes tapasztalatokat szerzett. Volt például egy gazda, aki nem akart beiratkozni, mert bizalmatlan volt, aztán látta a munkát s végül azzal a kéréssel fordult az apjához, hogy adjon el egy hold földet, mert ő tanulni akar. Tudja azt, hogy a tanulással kétszer annyit tud visszaszerezni. Egy másik községben a tanfolyam után összeültek a magyar gazdák és azzal a kéréssel álltak elő, hogy a gyakorlati munka irányítása céljából menjen ki hozzájuk egy szakember. Tudják, hogy ebből hasznuk származik s éppen ezért hajlandóik 2000 lelt felajánlani.

Biró József kiosztotta a bizonyítványokat ez zel a vizsga véget ért. Este hét órakor a kulturházban 200 teritékes vacsora volt, amelyen jelen volt: **dr. Szász Pál**, gr. **Teleki Adám**, **Velits György**, **Tompa Lajos** és **Sándor**, **dr. Sebess Sándor** alpolgármester, **dr. Lőrinczi Akos**, **dr. Balogh Elek** volt képviselő, **dr. Várfalvi Mór**, **Hirschfeld Tibor**, **dr. Arkosi Jenő**, **Érsek Lajos**, **Nagy Mócsi**, ref. lelkész, **dr. Eöry István**, **Szabó András**, **Nagy József**, **dr. Részegh Tamás**, **Biró József**, **Korponay Kornél**, **Finta Domokos**, **Finta Andor**, **dr. Korponay Lajos**, **Tanka Károly**, és **dr. Gogomán Gábor**. **Székelly József**, **dr. Wolf Gyula**, **Gegessy Samu**, **Magyarosi Zoltán**, **Lázár Zoltán**, **Osztián Emil**, **Szász Ferenc**.

A záróbeszéd

A vacsorán elsőnek **Nagy Mócsi** ref. lelkész beszélt, aki rámutatott arra a nagy és maradandó értékű munkára és annak jelentőségére, amit **dr. Szász Pál** végzett. Legteljesebb bizalmáról biztosította. **Murai János** aranyospolyáni kisczadák talpraesett beszédében ismertette azokat a konkrét

kitermelte azt az építő gondolatot, mely szerint csak a tanulással, fegyvelmeggel, szervezett és kitartó közösségi munkával számíthatunk az anynyira várt jobb jövőre. Cselekedni kell tehát s minden magyar foglalkozási ágának arra kell gondolnia, hogy megmaradásához vállvetett, százszoros erőfeszítést igénylő és pillanatig sem lankadó munka szükséges.

— A fáradságos és nehéz munkát tehát mindnyájunknak vállalni kell. Ez becsületbeli ügy, ami elől nem lehet kitérni.

— Az utóbbi évek alatt, a magyar gazdaságtársadalom életének alakulását figyelve — tanulságos megállapításokra jutottam. Bár

mindig azt hirdetem, hogy a kulturán keresztül a népek találkozhatnak s Erdély földjén három nemzet él, amelyeknek külön-külön megvan a sajátos kultúrájuk s hangoztatam, hogy a magyar kultúra is van olyan értékes, hogy csak megbecsülésre számíthat.

mégis sok meggyanúsításban volt részünk. Eleinte kételkedtek ösztinteségünkben, aztán gyanusan néztek ránk, amire feltétlenül bizonyítani kellett. A becsületes munkával sikerült meggyőzni az illetékes köröket, hogy a magyarság alkotmányos és törvényes keretek között él a maga népi életét, alkotó nép, mely munkájával az ország érdekeit is szolgálja. Természetes, hogy joga van élni a maga nemzeti életét éppen úgy, mint a világ bármely más népének.

eredményeket, amivel az EGE által végzett gazdasági munka jár. Kijelentette, hogy azelőtt 5-6 mázsa búzát és 12 mázsa kukoricát tudtak termelni egy hold földön, de amióta tanulnak már 12 mázsa búzatermés és 18 mázsa kukoricatermés is van. Ez az, amire a magyar falu annyit várt, miután látja, hogy egészséges irányban vezetik a legmesszebbmenő módon követik elnöküket.

Dr. Balogh Elek volt képviselő azzal kezdte beszédét, hogy nagy érdeklődéssel várták **dr. Szász Pál** szavait. Megkapták a szükséges utmutatásokat, azokat mindenben követik s meg fogják tenni magyar kötelességüket. Isten segedelmét kéri a további munkára.

Dr. Arkosi Jenő ujtordai református lelkész szólt fel ezután, aki egy érdekes szekely példabeszédet hozott fel. Elindítanak egy szekert és 15-en is tolják és huzzák, s amikor a vezető jó utra terelte, akkor mind felülnek rá s csak a vezető hagyják egyedül a rudnál. Arra kéri **Szász Pált** hogy legyen körültekintéssel és nézze meg, hogy kik ülnek fel a szekerre, mert ha érdemtelen emberek, akkor korbáccsal kell rájuk csapni.

A felszólalásokra, **dr. Szász Pál** válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a nemrégiben lefolyt tárgyalások alapos megfontolások s komoly megbeszéléseknek az eredményei. Ma a munkát várja az egész magyar közvélemény és a kötelezettségeket teljesíteni kell.

Este nagy gazdabál volt, amelyen nagyon sok kisczadák birtokos és városi polgár jelent meg. A bál tiz szentmihályi fiatal magyar pár nyitotta meg palotással, amit **Wolf Elza** és **Veres Ella** tanítottak be. A gazdák jó hangulatban szórakoztak világos virradatig.

Szerdán mutatkozik be az új magyar kormány

Budapestről jelentik: **Teleki Pál** gróf, az új magyar kormányelnök ma, szerdán délelőtt 11 órakor mutatkozik be a magyar képviselőházban. A parlament ülése előtt fél 10 óra tájban a pártok vezetői értekezletet tartanak **Darányi Kálmán**nál, a képviselőház elnökénél, hogy megbeszéljék vele a Ház munkarendjét. Csütörtökön délután a felsőházban mutatkozik be **Teleki Pál** gróf, majd este a kormánypart tart értekezletet, amelyen előbb **Imrédy Bélát** bucsuztatják, majd pedig az új miniszterelnököt fogják köszönteni. **Teleki Pál** gróf elődeinek, **Gömbös Gyulának**, **Darányi Kálmánnak** és **Imrédy Bélának** példáját követve közvetlenül is szólni kíván a magyar közönséghez rádión és ezért szombaton este magyar időszámítás szerint 19 órakor fogja ismertetni programját a budapesti rádió leadóban.

Állás- és nyugdíjvesztéssel sújtották a központi meteorológiai intézet igazgatóját

Bucurestiből jelentik: A lézügyi minisztérium határozatot hozott, amely **Enric Otetelesanu** tanárt, a központi meteorológiai intézet igazgatóját állásának és nyugdíjának elvesztésével sújtja. Az igazgatót december 23-án a hadbíróóság a társadalmi rend feltörgetésére irányuló törekvése miatt elítélte.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves átv. . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félév . . . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

A szerelem sötét verem...

A szerelem már sok bajnak volt okozója, erről igazán csak Barbut Petru, biharmegyei gazdalezény tudna mesélni. Barbut Petru Iomodu legény, akinek szüleivel együtt tekintélyes földbirtoka van, ami ott terül el a biharmegyei román-magyar határon. A földbirtok egyik része Magyarországra nyúlik be és ez volt tulajdonképpen minden bajnak az okozója. A földet dolgozóknak ugyanis — a törvényes formák szerint — 24 órára szóló határátjárásuk van, hogy a határon túl levő földeket is megmunkálhassák. Az őszi munkák idején Barbut egy napon nem váltotta ki az igazolványát, de sürgősen vízre volt szüksége. A legközelebbi kut magyar területen volt, tehát fogta magát és átsétált a határon, hogy vedrét megtöltsse friss vízzel. A kútnál összetalálkozott egy magyarországi román leánnyal. Meglátta és megszeretni pillanat műve volt csupán és azonnal igen sürrii talákozott Barbut és a leány. Néha volt határátjárás engedélye a leánynak néha nem... Szerelem azonban mindig volt, illetve egészen addig, amíg egy határör meg nem fogta Barbutot. Most a szerelmes szív legény a kolozsvári katonai törvényszék előtt védte magát a tiltott határátjárás vádjá ellen. Az ítélelhirdetést a törvényszék elhalasztotta.

— IDŐJÓSLAT. Változó felhőzet, gyöngye szél és a hőmérséklet állandósulása várható.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.65 és fél, London 20.62 és háromnegyed, New York 440.12, Milánó 23.16, Amszterdam 235.30, Berlin 176.82, Szófia 5.40, Prága 15.07 és fél, Varsó 83.12, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.37.

— A propaganda-miniszterium igazgatósága felhívja az összes magánlelkek és magánintézmények figyelmét arra, hogy a propagandaügyi miniszterium hirdetési igazgatóságához irgézett kérvényeket 8 lei okmány- és egy leu repülőbélyeggel kell ellátni. Azokat a kérvényeket, amelyeket nem bélyegeztek felül, mindaddig nem intézik el, amíg a bélyegtörvény 41 szakasza értelmében kétszeres bélyeggel nem látják el azokat.

— Romániába jön Pierre Benoit. Bucurestiből jelentik: Pierre Benoit, a világhírű francia író, aki a Francia Tudományos Akadémia tagja, márciusban Romániába jön. A francia író a „Le Journal” című párisi lap küldte ki, hogy egy ankétet csináljon Romániában.

— Mlotay István a magyar kormányért. Budapestről jelentik: Mlotay István lapszerkesztő, pártokivüli képviselő levélben bejelentette a kormánypártba való belépését.

— Új rendőrtiszt Aradon. A belügyminiszterium intézkedése következtében Sighisoreanu Mircea rendőrkomiszárt az aradi rendőrvesz-urához helyezték át. Sighisoreanu Mircea komiszár már meg is érkezett Aradra, ahol jelentkezett Stoichitulu Constantin alezredes, csendőrségi szárnyparancsnok, valamint a rendőrvesztura parancsnokánál, aki kielölötte az Aradra helyezett rendőrtiszt szolgálati beosztását.

— Kifüztették a magyar irodalmi és művészi világ jelesét. Budapestről jelentik: A Magyar Hírlapírók Országos nyugdíjintézetének vasárnapi közgyűlésén Kozma Miklós elnök üdvözölte a nagyváradi származású Gulácsi Irén Irónót, akit a kormányzó a Corvin-lánccal tüntetett ki. Corvin-lánccal tüntették még ki Mecs László premantrel kanonok költőt, dr. Mellis László egyetem tanárt, Hilló Dezső műgyemeli tanárt és Aba Novák Vilmos festőművészt.

— TILOS MINDENNEMÜ GYÜJTÉS AZ ISKOLÁKBAN. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszteriumhoz számos panasza érkezett, hogy az iskolákban különböző ürüggyekkel gyűjtést rendeznek a tanulók között könyvek, nyomtatványok adományok stb. céljaira, ami súlyos terhet jelent a szülők számára. A közoktatásügyi miniszterium ismételt figyelmzett az iskolai hatóságokat, hogy minden néven nevezendő gyűjtés tilos, ha előzetesen a miniszterium nem engedélyezte.

— Öngyilkos ploesti-i kereskedő. Ploestiből jelentik: Grünberg N. kereskedő anyagi romlása következtében öngyilkosságra szánta el magát. Előbb erős mérget vett be, majd pedig késsel mellbeszurta magát, hogy biztosan meghaljon. Sérülésével kórházba szállították.

— Borszállítmány Németországnak. Bucurestiből jelentik: Nagyjelentőségű szerződést írtak alá ma Bucurestiben 700 vagon 23 fokos és 250 vagon 11—12 fokos asztali bor Németországba való szállítására. Az exportálandó bort a németek 5. illetve 8 leies áron veszik át. Itt írjuk meg, hogy Wohltat a német gazdasági miniszterium igazgatója néhány nap óta a fővárosban tartózkodik. A német miniszteriumi főtisztviselő a német-román kereskedelmi egyezmény alkalmazásának módjairól illetékes román tényezőkkal folytat tanácskozásokat.

Eljött a nagybőjt ideje,

végszakad a mulatozásnak, a dinom-dánomnak, a sok farsangi bufelejtőnek. Tegnap volt farsang utolsó napja, amely hushagyókedd néven szerepel a köztudatban. Mára hamvazó szerda napja virradt ránk, a nagybőjt első napja, amikor is hamvosztó kéz elé hajlítjuk homlokunkat, hogy emlékezzünk az örök igazságra: porból lettünk és porrá leszünk, halandók vagyunk, bűnözünk és bűneinkre ilyenképpen kérünk bűnbocsánatot. Hiába tűnik el homlokunkról a hamu, nyoma égő jel marad, amely figyelmzett bennünket vétkes halandó mivoltunkra, amely a lavulás, az önmagunkbaszállás igyekezetét írja elő számunkra.

— Temesvári gabonakereskedő hirtelen halála. Deutsch Arnold temesvári gabonakereskedő, akinek cége évtizedek óta áll a temesvári piacon, hétfőn délután hirtelen meghalt. A hetven éves Deutsch Arnold a volt Miumalom udvarán levő gabonarakárában tartózkodott, amikor hirtelen rosszul lett, összeesett és percek alatt meghalt. A helyszínen meglelt orvosi bizottság szívizéhlődést állapított meg a halál okának. Deutsch Arnold agglény volt és Jugoszláviában laknak közelebbi rokonai. A rendkívül szívs és nagy munkabírásu ember az utolsó percig szorgalmasan dolgozott.

— Elítelt volt köztisztviselők. Bucurestiből jelentik: A katonai törvényszék ma hirdetett ítéletet néhány köztisztviselő büntígyében, akiket az államrend felborítására és tiltott röpíratok terjesztésére való szervezkedéssel vádoltak. A bíróság Sárbu Gheorghie főtisztviselőt, Rapala Catalint, a Banca Nationala tisztviselőjét és Haide Iont, a rádióársaság hivatalnokját 6—6 havi elzárásra és 10—10 ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Badea Virgil egyetemi hallgatót a vád alól felmentették.

— Tolsztoj gróf örökösének pere a román állammal. Gróf Tolsztoj, a világhírű író örökösét mert indították a román állam ellen. Gróf Tolsztoj Sergiu és nővére 150 millió lei kártérítést írtak a román államnak a kiszajított besszarabiai birtokukért. A Tolsztoj-örökösök birtokát 1921-ben az agrártörvény alapján kiszajították, amikor is 6 millió lei értékű kiszajítási kötvény kaptak a birtok fejében az államtól. 1931-ben a Tolsztoj örökösök azon a címen, hogy téves alapon történt a kiszajítás, 150 millió leu kártérítést írtak meg az állam ellen, amelyet a horvati törvényszék és a cernăuți ítéletábla meg is ítélt. A földművelésügyi miniszterium fellebbezése folytán az ügy a semmitűszék elé került, ahol a miniszterium ügyvédje az elsőfoku ítélet megsemmisítését kérték. A semmitűszék még nem hirdetett döntést az érdekes ügyben.

— Rovottmúltu betörőt fogtak Aradon. Kedre virradó éjszaka a városban razziazó detektívek elfogták Buzás Albert csikmegyei származásu rovottmúltu betörőt és gyilkost. Buzás Albertet 1936-ban a brassói törvényszék gyilkosság miatt nyolcévi fegyházra ítélte. Az elítelt azonban nem sokat töltött ki büntetéséből, mert mintegy másfél évvel előzött megszökött a börtönből. Az elfogottat az aradi rendőrségen vallatásra fogták és megállapították róla hogy különböző betörésekért és lopásokért már öt évi börtönbüntetést töltött ki. Később Buzás Albert egy lopott revolverrel agyonlötötte Kajcsó István nevű büntársát, mert vallomása szerint az a közös betörések révén szerzett pénzzel szökni akart. A rendőrközre került régen körözött bűnöző beismerte azt is, hogy a brassói börtönből történt szökése óta több erdélyi városban garázdálkodott, amelyekben nagyobb betöréseket követett el. Bűnlajstromának összeállításá után Buzás Albertet Brassóba szállítják.

Optimista

— Ne busuj! Adél, én most értesültem, hogy a benszülötteknél ma kezdődik a nagybőjt...

— Kormányintézkedésre bezárták a müncheni egyetem teológiai fakultását. Londonból jelentik: Daily Telegraph értesülése szerint a müncheni egyetem teológiai fakultását kormányintézkedésre bezárták. Erre az intézkedésre az adott okot, hogy a teológiai fakultás hallgatói bojkottot kezdtek egy tanár ellen, akit Ruszt birodalmi kultuszminiszter nevezett ki. A diákok bojkott-mozgalmát több egyetemi tanár is pártolta. A rendelkezés indokolása kimondja, hogy a teológiai fakultás bezárását azért rendelték el, mert a katolikus diákok megsértették a tudomány szabadságát.

— Mely tétélekre adiak ki a behozatali engedélyeket. Legutóbbi lapszámunkban megemlékeztünk arról, hogy megkezdik a behozatali engedélyek kiadását. Ezeket az engedélyeket egyelőre a következő vámtételek csoportjához tartozó árukra adják ki: A. szekció: 274, 494 és 862—864 vámtételek, B. szekció: 862, 864, 1006 és 1030—1033. C. szekció: 413, 274, 862—864, 1031, 1033 és 1569 vámtételek.

— Trimeszterenként legalább kétszer kell osztályozási jegyet adni a tanulóknak. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszter tudomást szerzett arról, hogy egyes tanároknak az a szokása, hogy a tanulóknak csak a trimeszter utolsó 10—15 napjában adnak osztályozási jegyet. A miniszter ezt a rendszert nem találja sem igazságosnak, sem pedig logikusnak és ezért elrendelte, hogy a tanárok trimeszterenként legalább kétszer adjanak jegyet a tanulóknak.

— Erőteljesen fejlesztik Amerika légitöltőit. Philadelphiából jelentik: Raynolds szenátor, a katonai bizottság tagja rádióbeszédet mondott és ebben hangsúlyozta, hogy Amerika légitöltőit meg kell erősíteni. Az amerikai hadsereg légi hadereje a béke megvédője, mert az egyetlen eszköz a háború megakadályozására az, ha a támadó tudja, hogy bűnhődni fog. Raynolds abbeli kívánóságát fejezte ki, hogy az Egyesült-Államok békeességben éljen az egész világgal és reméli, hogy sohasem következnek be az az idő, amikor az Egyesült-Államok arra kényszerül, hogy légi haderejét másokkal szemben használja fel. Felkészülni azonban kell, hogy a támadás ellen védekezhessen.

— Spanyol mükincsek utban Moszkva felé. Burgos. A német távirati iroda Burgosból érkezett jelentése azt a hírt közli, hogy a Bobby nevű angol hajó Valenciába indult és célja az, hogy innen számos értékes mükincset szállítson el Szovjetországra. A hajó a nemesfémből és bronzból készült műtárgyakon kívül számos nagyértékű képet is el akar vinni Spanyolországból.

— Elefántcsordákat pusztított el a Nyamalagira lávafolyama. Brüsszelből jelentik: A Belga Kongóban fekvő Nyamalagira tüzhányó váratlanul kitört. A kráterből előtörő izzó lávafolyam sokezer acre kiterjedésű ös-erdőt és ültetvényt borított lángba, elefántcsordákat perzselte meg elevenen, a makutal templomot és iskolát rombadöntötte és végül a Kivu-tóba ömlött, ahol hatalmas forró gőzszlop szökelt fel a vízből. Főtt halak záporát árasztva a partra.

— Mely aradmegyei községek rendeznek országos vásárokat és hetivásárokat? Az aradmegyei állatorvosi hivatal tájékoztató végett átir: az aradi kereskedelmi és iparkamarához, amelytől kimutatást kért arról, hogy jelenleg mely aradmegyei községek rendeznek országos és hetivásárokat. A kimutatást a kereskedelmi és iparkamara megküldte és eszerint jelenleg Aradmegyében a következő helyeken tartanak országos, illetve hetivásárokat: Almás, Berzova, Butyin, Ujarad, Kerülő, Csil, Csermő, Kislenő, Komlós, Kürtös, Dézna, Diecs, Kisiratos, Györök, Sonctó, Halmágy, Boroslenő, Nagyiratos, Mácsa, Nagylak, Pankota, Pécska, Nagypereg, Ottlaka, Kispereg, Petris, Pil, Regele Carol, Magyarpécska, Szentmárton, Simonyifalva, Soborsin, Szentanna, Borosbebes, Sajtény, Szemlak, Seprős, Sikula, Sikló, Alsósimánd, Felsősimánd, Villágos, Székudvar, Teranova, Tauf, Tornya, Vadász, Tótvár, Halmágycsucs, Zaránd és Zerind. A fentiek közül Ujarad, Kerülő, Kisiratos, Ottlaka, Nagyiratos, Mácsa, Nagypereg és Kispereg, Pil, Szentmárton, Simonyifalva, Szentanna, Sikló és Halmágycsucs csak hetipiacot tarthatnak. Érdekes, hogy egyes községek vásártartási joga évszázadokra nyúlik vissza. Így például Butyin község 1795-ben II. Ferenc császártól kapta a vásártartás jogát. Más községek viszont jelenleg minden engedély nélkül rendeznek vásárokat.

— E hó végén jelenik meg a Hivatalos Lapban az exportörök listája. Az új törvény értelmében tudvalevőleg minden exportörnek jelentésközi kellett a nemzetgazdasági miniszteriumban és a jövőben kivétel csak azok folytathatnak, akik a miniszteriumban felfektetett exportör-névsoron szerepelnek. Ez a névsor értesüléssünk szerint e hó végén jelenik meg a Hivatalos Lapban.

— Ligetfalu nyilvános pályázat után keres polgármestert. Pozsonyban jelentik: A „Völkischer Beobachter” hírdeményt közöl, amely szerint a körülbelül 16 ezer lakossal bíró Ligetfalu község előjárósága nevében Janesch József pályázatot hirdet a polgármesteri állásra. A hirdetés szerint a pályázónak a nemzeti szocialista párt eszméitől kell átharva lennie, neki és feleségének német származásu árjának kell lennie. Mellékfoglalkozást nem szabad űznie. A pályázónak kimerítően kell igazolnia eddigi életpályáját, működését és fényképét is kell csatolnia a kérvényhez. A pályázati határidő egy hónap. Hangoztatja a hirdetés, hogy a személyes bemutatkozás nem feltétlenül szükséges. Eddig Ligetfalu polgármestere a német csapatok bevonulása óta Kunert Ferenc, akinek megbízatása azonban csak ideiglenes, ezért hirdettek most pályázatot a tisztességére.

Aradon át vezet a jövőben a csehszlovák-román repülő-járat légi útja

A téli hónapok elmúltával a LARES légforgalmi társaság azonnal megkezdte a munkát, hogy az egész ország területén megszervezze a légforgalmat: új utvonalakot létesítettek, ezenkívül modern gépeket vásároltak, hogy ne csak a személy, hanem a postaforgalma is a leggyorsabban és legbiztosabban bonyolítható legyen.

Már november 15-ikétől február 1-ig bezárólag a LARES-pilóták, rádióistiztek, megfigyelők továbbképző tanfolyamon vettek részt, hogy megismerhessék a repülés legújabb vívmányait is és hogy lépést tartsanak a gyors fejlődési irammal, a repülés-biztonság fokéletesítésével. Február 1-én kezdték meg a bucuresti-i repülőterén a gyakorló repülést, hogy a pilóták a legrosszabb légköri viszonyok között is gyakorlatozhassanak. Április 1-ig bezárólag tart a gyakorló-repülés, amíg április 15-ig az újonnan létesített légi utvonalon végzik a próbarepüléseket.

Örvendetes tény, hogy ez esztendőben nemcsak a MALERT magyar, hanem a „Lufthansa” és a csehszlovák légiársaság gépei is szorosabban bekapcsolódnak a romániai légforgalomba. A Lufthansa gépei ezentúl az aradi repülőtéren is leszállnak, ha szikratávirón értesítést kapnak, hogy utasok várják a városban is érkezését.

A LARES légforgalmi társaság repülőgépei a jövőben egészen Berlinig repülnek, Sőt Olaszországba is repülnek a román gépek, — állandó légforgalom lesz Róma és Bucuresti között. Aradi szempontból kellemes ültetés, hogy a csehszlovák repülőgépek ezután nem Kolozsvárt, hanem Aradon kapcsolják bele a Prága-Bucuresti légvonalba.

Újonnan létesített utvonalak: Bucuresti—Arad—Budapest—Prága. Ezenkívül: Arad—Temesvár—Turnu Severin—Craiova—T. Măgurele—Bucuresti. A harmadik új utvonala: Bucuresti—Marosvásárhely—Kolozsvár—Szatmár. A régi légforgalmi utakon, amelyeken az elmúlt esztendőkhöz is állandóan utas- és postaforgalmat bonyolítottak le, a jövőben is járnak a LARES légforgalmi társaság gépei.

Temesváriaknak örvendetes meglepetés lesz, hogy az aradi repülőtérről minden gép elindulása előtt társaságcsoport indul Bánát fővárosába, ahol felveszi a temesvári és környéki utasokat. Negyvenöt percnyi temesvár—aradi ut után elérhetik az aradi repülőteret, amely a nemzetközi légforgalom egyik központja.

— **Firneisz György tanár a Kölcsey Életiskolában ma este a Kulturpalota kistermében előad. Tárnya a fizika tudományának fejlődéséből kiemelkedő felfedezések ismertetése. Az egyetemes tudomány fejlődésében résztvevő magyar tudósok munkássága kiemelkedő része lesz az este 9 órakor kezdődő népszerű tudományos előadásnak. Belépti jegy nem kell.**

— **Az aradi husiparosok hushagyókeddi vendégsége.** Hagymányos szokás már, hogy az aradi husiparosok a farsang utolsó napján, Hushagyó-kedden megvendégteljenek az aggokot és a szegényeket. A husiparosok céhe ez alkalommal is szeretetadományokat gyűjtött a tagoktól: hus kenyér, bor és cigaretták. — amelyeket a Polgári Aggmenház, az Iparos Aggmenház lakói között osztottak szét. Szerdán a szegényház lakóit vendégteljen meg gazdagon. Hushagyókeddi estjén máskülönben a céh tagjai társasvacsorán vettek részt, amely a legkitünőbb hangulatban, csak éjfél után ért véget. F. társasvacsorának is jóékony célja volt. A befolyt jövedelmet jótékony alapra fordítják.

— **Halálozás.** Fehér Zsigmond hosszas szenvedés után e hó 20-án meghalt. Temetése e hó 21-én délután fél 3 órakor lesz az új zsidótemető halottasházából.

— **86 éves zernesti-i aggastyán gyilkossági kísérlete.** Brassó, Borzalmas gyilkossági kísérlet történt Zernesten szombatn hajnalban. Hodrogen Stan 86 éves gazdálkodó a kora reggeli órákban felkereste régi haragosát, Colter Ioant és rövid szóváltás után rátámadt, majd a kezéigvében lévő fejszével 5 csapást mért a szerencsétlen gazdálkodó fejére. Hodrogen Stan alig bír járni s így csakhamar kézrekerült, Colter Ioant haldokolva szállították be a brassói Marzescu kórházba, de felépüléséhez kevés reményt fűznek. A 86 éves öregembert átadták az ügyészségnek. Hodrogen Stan egyelőre tagad és örültséget szimulál.

— **Rendőri hírek:** Albu Ioan aradi lakos bejelentette, hogy meglopták Távolléte alatt ismeretlen tettes álkulcs segítségével behatolt a Doamna Balasa-uca 38. szám alatti lakásába. A kellemetlen látogató feltörte a szekrényeket és az ott elhelyezett készpénzt magával vitte. — Meglopták Cseke Ferencné is, akinek Barbu Lăutaru-uca 29. szám alatti házából különböző értékű tárgyakat zsákmányoltak az ismeretlen tolvajok. — A feljelentések ügyében megindult a rendőri eljárás.

— **Turisták közgyűlése.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi osztálya f. hó 22-én este félhét órai kezdettel tartja meg az Iparos Otthonban évi rendes közgyűlést, amelyre a tagokat a hírlapok utján meghívtuk. Tekintettel az alapszabályzatra, a közgyűlés akkor is megtárható ha a tagok csekély számban vesznek részt. Amennyiben választások is lesznek, fontos, hogy a tagok teljes számban és pontosan megjelenjenek. Az elnökség.

— **Teaest a temesvári Ujságíróklubban.** A temesvári Ujságírócég második teaestélyét szerdán, február 22-én este kilenc órakor tartják az Ujságíróklub emeleti termeiben. Ez alkalommal Sárkány Gábor, az Erdélyi és Bánsági Ujságírószervezet elnöke tart előadást. Az előadás után operariákat és dalokat énekelnek és táncokat adnak elő, majd zeneszámok zárják le az érdekes műsort.

— **Leleplezték a Saraga betörőbanda orgazdáját.** Bucurestiből jelentik: A Saraga-féle betörőbanda ügyének kivizsgálása során kiderült, hogy Nuham Atacki chisinaui ékszerész volt az orgazdája. Az ékszerész bevallotta, hogy úgy az országban, mint a külföldön történt és a banda által elkövetett lopásokból eredő ékszereket megvásárolta.

— **EGY AMERIKAI PROFESSZOR ÖTLETE: ZÁRJÁK EL A GOLF-ÁRAMOT.** Newyorkból jelentik: Dr. I. Boon, a texasi methodista egyetem fizikai tanszékének professzora nemes egyszerűséggel azt indítványozta, hogy az Egyesült-Államok kormánya építessen hatalmas töltést, amely Floridától Cuba szigetéig haladna. Ez a töltés elzárná a Golf-áram folyását és „ezzel egyszerűmindentkorra véget vetne az európai zűrzavaroknak”. Boon professzor indoklásul csak annyit fűz indítványához, hogy „a Golf-áramlat melege nélkül Európában egy csapásra olyan hideggé fog válni az éghajlat, hogy ennek a kontinensnek nem lesz többé kedve aktivitást is kifejtetni!”

— **Billiárdversenyt rendez a CAA, Aradváros legjobbjai részére nagyszabású versenyt rendeznek, amely 3 osztályban történik és szép díjazásban részesülnek a játékosok. A nevezési zárlatot f. hó 25-én este 8 óráig tartják fenn. Jelentkezés a CAA klubhelyiségében (Neumann-ház).**

— **A magyar novellairódlom színvonala semmivel sem alacsonyabb, mint az angol, vagy francia novellairódlomé.** Novellairódlom éppen olyan kiváló mesterei a mi fainak, mint a külföldiek a magyar novellairódlom nemes hagyományait ápolják tovább iróink Bónyi Adorján egyik legkiválóbb elbeszélőnk. Művész és mindig emberien meleg elbeszéléseket ír. Egyik novellája vezeti be az „Új Idők” mai számát. Díjtalan mutatványsszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrásy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre 200 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

SZERDA:

HAIÓS gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 8. Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszer-tár, Calea Banafului 1.

NIFEDERMAVER gyógyszer-tár, Str. Gojdu. Tel.: 17—67.)

CSÜTÖRTÖK:

WEISZ gyógyszer-tár, Piata Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)

JANKA gyógyszer-tár, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)

Dr. DICK gyógyszer-tár, Str. Mărăsesti 1. (Tel.: 17—68.)

Szémalomszárnyu repülőgépekre

1,125.000 dollár

Washingtonból jelentik: Roosevelt elutazása előtt a kongresszushoz intézett iratban 1,125.000 dollár megszavazását kérte a szémalomszárnyu repülőgépek fejlesztésére.

Az Amerikában megindult „örült fegyverkezés” aránylag kis tétele a szémalomszárnyu repülőgép. Az utolsó két hétben alig múlt el nap, hogy az USA törvényhozásának valamelyik szerve ne foglalkozott volna a fegyverkezési kiadásokkal. Ezek a kiadások ma már milliárdokra rúgnak. Az amerikai kontinens visszhangzik a fegyvercsörgéstől. Roosevelt kérésének stilszerűségét jellemzi, hogy az Elnök abban a pillanatban fogalmazta meg kérését, amikor a nagy flottagyakorlatokra utazott el.

Washingtonból jelentik Reynolds demokrata és Maas köztársasági szenátor javaslatot nyújtott be, amelyben tengerészeti repülőgéptámaszpont felállítását indítványozza az Alaskától északra levő Wrangel-szigeteken.

Maas kijelentette, hogy a Szovjet-unió törvényellenesen birtokolja a Wrangel szigeteket. Az Egyesült-Államok bebizonyíthatja, hogy a szigetek őt illetik. A Wrangel-szigeteken létesítendő támaszpontnak fontos szerep jut az Egyesült-Államok és a Távolkelet közötti repülőforgalomban.

Newyorkból jelentik: Ujságírók kérdést intéztek Roosevelt elnökhöz a francia részről történt repülőgépvásárlások ügyében. Az elnök kijelentette, hogy az eladás száz százalékgig törvényes volt. Roosevelt állítása szerint

MAGYARNAK

VALLOD MEGAD?

JELENTKEZZ A FRONT MAGYAR ALTAGOZATÁBA!

Színház - Művészet

Ma, szerdán este:

Felhő Ervin és Horváth László bohózat-estje az Iparos Otthonban

Nagy várakozás előzte meg azt a bohózat-estet, amit Felhő Ervin és Horváth László — az aradi színház két népszerű tagja — ma, szerdán és holnap csütörtökön este rendez meg az Iparos Otthonban. Mindkét estén az utóbbi évek legfrappánsabb bohózat-termekei kerülnek színre és olyan kacagóorkán lesz az Iparos Otthonban, amilyenre még nem volt példa. A „Süket levente”, a „Kalap”, a „Biztosíték” és „Amiért egy asszony visszatér” című remekeiből remekebb bohózatok kerülnek színre különösen perdülő, alaposan betanult előadásban. A vezetőszerepeket a két kitünő rendező művészen kívül Hamath Jolán, Lázár Hilda, Miklóssy Eta, Ágav Margit, Jávor Aliréd, Szabó Gyula, Salgó Jenő játsszák és nem kétséges, hogy akik ott lesznek a remek bohózat-estén, azoknak az sokáig emlékeztetikben marad. A szokáslanul nagy érdeklődést igazolja az, hogy a jegyek nagyrésze elővételben elkel. Miután már csak csekélyszámu jegy van, ajánlatos a jegyeket mielőbb beszerezni. Jegyek elővételben Oláh Sándor papírüzletében és az Iparos Otthonnál.

a kormány valamennyi tagja tudott az adásvételről.

Roosevelt má délelőtt Floridába. érkezik és itt a „Houston” cirkáló fedélzetére száll. Ez a cirkáló a „védekező” hajóhadhoz tartozik tartózkodási helyét titokban tartják.

Életbeléptették a halálbüntetést Irországban

Belfast. Az egyik belfasti nagy gyűlésteremben bomba robbant. A teremben szerencsére csak hat fiatalember tartózkodott, akik közül egy megsérült. A bombát a kályhában rejtették el és a mérnyölőknek az volt a céljuk, hogy a gyűlésteremben rendezett táncmulatság alkalmával pánikot idézzenek elő.

Az ir köztársaság törvényt hozott, amely halálbüntetéssel sújtja a hazaárulást. A törvényt az illegális szervezetei köztársasági hadsereg tagjai által elkövetett merényletek miatt hozták.

SCALA NAGYFELMÉR SZÍNHÁZA TEL. 20-10

Az óriások völgye

Szines vi. áglá. or.

WAYNE MORRIS, CLAIRE TREVOR
UJ FOX JOURNAL 5. 7.15 9.15

SPORT KÖZLÖNY

Luchide Octav az FRFA technikai igazgatója

Megalakították a Comitetul Federalt

Az FRFA vasárnapi közgyűlését Marinescu Gabriel elnökletével tartották meg és azon sor került a Comitetul Federal kijelölésére. Az Országos sereg jelölése és a megejtett választások alapján a következőképpen alakult meg a legfelsőbb futballtanács:

Elnök: Marinescu Gabriel. Első alelnök: Davila ezredes. Második alelnök: Juga Liviu. Titkár: Nedelcovici Paul. Pénztáros: Costescu Paul. Tagok: Popescu Cezar, Fulga Alfred, Evian tanár, Biraescu Nicu, Stoicaru Leonte és Lobel Radu.

Elhatározták, hogy ismét életbeléptetik a Bi-roul Federalt és egyben meg is bízták az ujonnan

létesített permanens ügyeket intéző bizottságot, hogy az alapszabálmódosításokat keresztülvigye. A Biroul Federalt a következőképpen alakították meg:

Elnök: Marinescu Gabriel. Tagok: Davila, Juga, Nedelcovici, Costescu. Póttagok: Biraescu és Stoicaru.

A közgyűlésen határozatot hoztak, amely szerint az eddigi főtitkári ügykör betöltésére technikai igazgatói tisztséget kreálnak, amelyre Luchide Octavot, az FRFA eddigi kitűnő és népszerű főtitkárát nevezték ki.

Teljes fordulókcal indul a tavaszi bajnoki idény

Részletes műsor

Vasárnap kezdetét veszi a bajnokság tavaszi fordulója és pedig az A) ligában, a kerületi bajnokság elsőosztályában és az ifjúsági bajnokságban.

A nemzeti bajnokságban az aradi csapatok nehéz küzdelmek előtt állanak: a Gloria ugyan ott hon játszik, de a nagy formában levő Carpati csapatát kapja első ellenfélként, az AMEFA viszont a fővárosban a bajnokjelölt Venus ellen veszi fel a küzdelmet.

A teljes vasárnapi műsort alább adjuk:

Nemzeti bajnokság:

Juventus—Sp. Studentesc (szombaton).
Gloria—FC Carpati
Venus—AMEFA
Chinezul—Rapid

Tricolor CFPV—Ripensia
Victoria—UDR

Kerületi első osztály:

SGA—Hakoah
Ințelegerea—Mica
Olimpia—Astra
Titanus—Tricolor
Crișana—CAA
Gaiana—Unirea

Ifjúsági bajnokság:

SGA—Hakoah
Ințelegerea—AMEFA
Olimpia—Astra
Gloria—Tricolor
Fortuna—CAA
Gaiana—Unirea
Banatul—Transilvania.

Nagyszabású sakkversenyeket rendez a jubiláló SGA

Fennállának hatvanadik esztendejében levő SGA—ATE sportegyesület jubileumi évét, — mint már jelentettük, — fényes ünnepekkel teszi emlékeztetést. Az ünnepek során szerepelt a szombat esti tornász táncestély is, amely arányaiban és látogatottságában is jóval kiemelkedett a farsangi mulatságok közül. Az Aradi Torna Egyesület jubileumi bálja olyan frenetikus sikert aratott, amely hosszú időn keresztül feledhetetlen emléke marad azoknak, akik részt vettek ezen a hangulatos mulatságon, amely iránt a város társadalmának minden rétege a legnagyobb érdeklődést tanúsította, ezáltal is kifejezést adva annak a nagy szeretetnek, amellyel az ország egyik legrégebbi sportegyesületét körülveszik.

A jubileumi év folytatásos programját úgy állította össze az egyesület tevékeny és nagy hozzáértéssel dolgozó vezetősége, hogy az év minden hónapjában ünnepélyes programot bonyolít le, amely mindenkor jelentős eseménye lesz a város sporttársadalmának.

A jubiláris év februári műsorán sakverseny szerepel. A nagyszabású igéretes sakkversenyt február 25-én, szombaton és 26-án, vasárnap rendezik meg. Szombaton este kétfordulós villám-sakkturnát bonyolítanak le ötös csapatokkal a rendező egyesület Avram Iancu téri klubhelyiségében. A versenyen az ünneplő egyesület csapatán kívül az aradi Hakoah, a temesvári sakk-kör és egy temesvári vegyes válogatott csapat vesznek részt. A villámturna vasárnap délelőtt fejeződik be, majd délután 3 órakor Arad és Temesvár sakközői között válogatott versenyt bonyolítanak le. A versenyek során izgalmas küzdelmekre van kilátás és ezért azok iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg.

O AZ AMEFA ÉS AZ ARADI KÖZLÖNY TIPPVERSENYE MÁR MEGINDULT. Már egymásután érkeznek be a tippszelvények az Aradi Közlöny és az AMEFA együttes versenyére. A bajnokság vasárnap indul és az idény egyik legizgalmasabb küzdelmét, az AMEFA—Venus mérkőzés eredményét, valamint ezenkívül a sok más érdekes bajnoki meccset tippelheti meg a heti pályázó. Ha jóslásai kedvezőek, értékes nyereményt szerezhet magának minden tippversenyző már az első héten. Maj tippszelvényünket lapunk más helyén közöljük.

A magyar bajnokság állása:

1. Ferencváros	13	11	1	1	53:24	23
2. Újpest	13	10	1	2	51:15	21
3. Hungária	13	9	3	1	34:19	21
4. Kispest	13	6	3	4	29:24	15
5. Nemzeti	13	5	4	4	29:23	14
6. Phöbus	13	4	5	4	25:26	13
7. Szolnok	13	6	1	6	25:28	13
8. Budafok	13	5	3	5	17:20	13
9. Szeged	13	3	6	4	21:20	12
10. Taxisok	13	4	3	6	39:34	11
11. Elektromos	13	3	3	7	20:29	9
12. Bocskai	13	2	3	8	20:32	7
13. Zugló	13	2	2	9	17:42	6
14. SSE	13	2	—	11	17:61	4

O Pompás hölgyuszó világrekordot uszott Ragnhild Hveger. Aarhusban Ragnhild Hveger a 100 vardos gyorsuszásban 59.7 másodpercet uszva megjavította a világrekordot. Eddigi világrekord: 59.8 mp., Den Ouden holland.

Ötvenezer fontot tűztek ki fejére... és Londonban sétál...

Londonból jelentik: A londoni lapok nagy cikkekben számolnak be arról, hogy az angol fővárosban átutazott és ott egy napot töltött Yang Hui-Ming kisasszony, a kínai „orleansi szüz.”

Yang Hui-Ming, akinek fejére ötvenezer fontot tűztek ki a japánok, minden őrizet nélkül sétált Londonban, mint az angol lapok írják, csupán az a tudat őrizte, hogy

Angliában tartózkodik és hogy kiáltásnyi távolságra van a legközelebbi rendőrtől.

„Bölcs Bátor” — ez Hui-Ming nevének jelentése — cserkésztitisz volt Sanghaiban, amikor kitört a kínai—japán háború. Haját levágatta, fűrűruhát öltött és a kínaiak legveszedelmesebb kémje lett. Ismételen belopózott japán területre és rendkívül fontos hírekkel tért vissza a japán csapatok mozdulatait illetőleg. 1937. júliusában ő teremtett összeköttetést egy áruházban elsáncolt és ja-

Nátház fenyegeti Ont! A fertőzés ellen védekezzen

VALDA
PASZTILLÁ-val
eredeti dobozban

nyar ugy Kapasból!

Belgiumban a 8-ik tavaszi forduló eredmények: White Star—Anderlecht 1:0, Daring Brüsszel—US Gilopise 1:0, CS Brugge—Beerschot 3:1, Standard—La Gantoise 1:0, Boom—Liersche 2:2, Antwerpen—FC Brugge 6:1, Charleroi—FC Malines 3:2.

Párisban a Parc des Princes-pályán 60.000 néző előtt mérkőzött Páris és Prága csapata és a meccs 1:1 arányban döntetlenül végződött. Veinante gólját 11-esből Bican révén egyenlítették a prágaiak.

Olaszországban a Liguria nagy veresége a bajnokság meglepetése. Az eredmények: Torino—Bologna 1:1, Lazio—Livorno 3:2, Bari—Novara 1:0, Genova—Milan 2:0, Ambrosiana—Liguria 5:2, Napoli—Juventus 4:1, Triestina—Roma 2:1, Luches—Modena 1:0, A Bologna 27 ponttal vezet a Liguria (26 pont) és a Torino és Ambrosiana (24—24 pont) előtt.

A New York AC atletikai versenyén, amelynek két-mérföldes számában a magyar Szabó az ötödik helyen végzett, az 1 mérföldön Cunningham győzött 4 p. 12.6 mp.-el. A további sorrend: 2. Santromani 4 p. 13.3 mp., 3. Venzke 4 p. 13.4 mp., 4. Fenske 4 p. 14.5 mp., 5. Mostert 4 p. 15 mp.

Cyprus szigetén szerepelt a magyar főiskolai válogatott csapat és a cyprusi válogatott ellen szép és változatos játék után 4:3 (1:2) arányú értékes győzelmet aratott.

O Barátságos mérkőzések Budapesten. Az elmúlt vasárnap több barátságos mérkőzést bonyolítottak le és ezek a következő eredményeket hozták: MTK—Hungária vegyes 3:2 (1:0), Újpest—Ganz 7:1 (4:0), Kispest—SSE 5:1 (2:0), Phöbus—Elektromos 6:0 (3:0), WMFC—Nemzeti 4:2 (1:1), Taxisok—Zugló 3:2 (2:2). Február 26-án is több barátságos mérkőzés kerül lebonyolításra, amelyen természetesen a válogatottak, akik Rotterdamban szerepelnek, nem játszanak. Ezek a mérkőzések: Budapest: Hungária—Nemzeti, Újpest—Budafok, Zugló—Vasos, Phöbus—BSZKRT, Komárom: Komáromi FC—Ferencváros.

pánoktól körülvevett kínai zászlóalj és a kínai csapatok között. Teljesítménye következtében

napokra elakadt a japánok előnyomulása.

Megmentette a zászlóalj zászlaját is, dereka köré csavarva lopta át a japán fronton keresztül.

Yang Hui-Ming fél évvel ezelőtt Amerikába utazott a nemzetközi ifjúsági kongresszusra. Most Európán keresztül utazik vissza Kinába. Apja, aki gazdag kínai kereskedő volt, anyja, hat nővére és két fivére

eltűnt a háborúban.

Most már egyetlen rokona sincsen. A vakmerő leány huszonhárom éves.

— Nem félek a fejemre kitűzött díj miatt. Biztosan tudom, hogy a legszegényebb kínai paraszt sem árulna el — mondotta a fiatal leány.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Román—magyar—cseh-szlovák vasuti értekezlet kezdődik Budapesten

Németország szorgalmazására a román—cseh vasuti összeköttetés
kérdését tárgyalják meg

Szatmárról jelentik: Február 21-én a magyar fővárosban, Szatmár megye gazdasági életét rendkívül közelről érintő megbeszélések kezdődtek. A román, magyar és csehszlovák állami vasutak kiküldöttel gyűltek itt össze, hogy a szeptemberi események következtében megszakadt román—cseh vasuti összeköttetés tárgyában határozzanak.

A bécsi döntés, mint ismeretes, annak a vasutvonalnak egy részét, amely Romániából Kárpátaljára, illetve Husztról Prágába vezet, Magyarországnak juttatta. Egyideig Szatmár és Máramarossziget között is leállt a vasuti forgalom, mivel a vonatok a két város között csak magyar és kárpátorosz területen közlekedhetnek. Amikor azonban az érdekelt államok megkötötték a vasuti egyezményt, Szatmár és Máramarossziget között a forgalom ismét megindulhatott.

Sokkal bonyolultabb a román—cseh vasuti összeköttetés kérdése. Ez nem is annyira személyforgalmi, mint inkább áruszállítási szempontból érdekli a két országot, különösen

pedig Németországot. A Harmadik Birodalom ugyanis élőállatszükségletének jelentős részét Romániából szerezte be. A szarvasmarhákat, sertéseket és juhokat vasuti kocsikban, Csehszlovákián keresztül szállították Bécsbe és Berlinbe. Az állatok nagyrészt az északi országrészben: Szatmár, Máramaros, Szilágy- és Bihar-megyekben vásárolták össze. A román—cseh vasuti összeköttetés megszakadása után ezek a piacok nagyrészt elvesztették német vevőiket. Az állatszállítás Németország felé bár csökkent, de nem maradt el teljesen, mert a német birodalom egyelőre nem tudja nélkülözni az itteni tenyésztőket. A szállítás azonban csak kerülő úton történhetik, ami vagononként 8—9 ezer lejel megrágitja az árut.

Ezért szorgalmazta Németország a budapesti vasuti értekezlet összehívását. A buda-

Az AMEFA és az Aradi Közlöny

típpszelvénye

Beküldendő február 25-én
szombaton délután 5 óráig!

Venus—AMEFA	.....
Gloria—Carpați	.....
Juventus—Sportul Studentesc	.....
Chinezul—Rapid	.....
Victoria—UDR	.....
Tricolor—Ripensia	.....
Magyarország—Hollandia	.....
Név:	.....
Lakcím:	.....

(Nevezési díj tiz lej, Pályázni csak legalább négy szelvény melléklésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe. Vidékteknél a postai pecsét dátuma mérvadó!)

pesti, berlini és prágai nagy szállító cégek szombaton értesítették szatmári megbízottait, hogy az értekezlet Budapesten február 21-én ül össze és azon több megfigyelővel Németország is képviselteti magát.

A múlt évi keretek között mozog az új költségvetés

A költségvetéssel kapcsolatos munkálatok az összes minisztériumokban folynak. A pénzügyminisztérium költségvetési bizottsága legutóbb a szeszmonopol költségvetését tanulmányozta át. Több minisztérium már elküldte költségvetési tervezetét a pénzügyminisztériumba, ezeket a tervezeteket azonban visszaküldték azzal az ajánlással,

hogy vizsgálják felül azokat és a kiadások tételét a lehetőségek szerint csökkentik.

A pénzügyminisztérium kitart ama ajánlása mellett, hogy egyes minisztériumok költségvetési tervezetei az idei költségvetési keretek között mozogjanak. A nélkülözhetetlen új kiadásokat olyképpen kívánják fedezni, hogy más tételeknél megtakarításokat eszközölnek.

Huszonhat aradmegyei gazda utazik az EGE kolozsvári kiállítására

Az EGE, kolozsvári kiállítására és az ezzel kapcsolatos értekezletekre Aradmegyéből huszonhat gazdálkodó utazik el. Az EGE-napok programját egyik legutóbbi lapszámunkban már részletesen ismertettük és közöltük, hogy ez alkalommal több fontos új szakosztály alakul meg. A gazdatársadalomnak az EGE, munkája iránt megnyilvánuló érdeklődésére jellemző, hogy Aradmegyéből is számosan utaznak el a kolozsvári kiállításra. Konopi Kálmán dr., az EGE, aradmegyei fiókjának elnöke már el is utazott Kolozsvárra, a gazdálkodókat pedig, akik szerdán utaznak el, Bornemisza Károly báró, az EGE, aradmegyei fiókjának titkára vezeti.

Új kereskedelmi szerződés készül Csehszlovákiával

A csehszlovákiai események következtében szükségesnek mutatkozik a Csehszlovákiával kötött kereskedelmi szerződés módosítása. A közelmulthan tudvalevőleg látogatást tett Bucarestben Niederle meghatalmazott miniszter, a csehszlovák nemzetgazdasági minisztérium szerződési ügyosztályának főnöke. A tárgyalásokat, amelyeket Niederle kezdett meg, rövidesen Prágában folytatják és a nemzetgazdasági miniszter meghívásából Ion Cristu meghatalmazott miniszter vezetésével bizottság utazik Prágába az új cseh-szlovák—román kereskedelmi szerződés előkészítése végett.

Háromszáznolcvanmillió lejel tartozik a Szeszmonopol a szeszgyáraknak

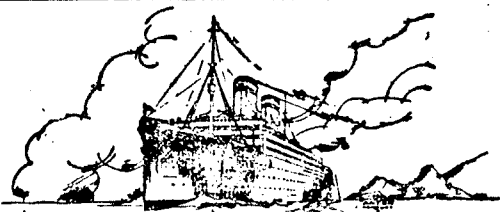
A Szeszszindikátus jogutódja, az Asociația Fabricilor de Spirt Industrial S. A. most tette közzé 1938. augusztus 31-én lezárt kimutatását az 1937—1938. üzletévről. A kimutatás szerint, a szeszgyáraknak a Szeszmonopol 380.704.110 lejel tartozik. A Szindikátus bevétele 16.889.225 lej volt. A Szeszszindikátus 5 millió lej tőkéjéből a szeszgyárak 3.5 millió lejt még nem fizettek be.

= Németország külkereskedelme 1939. januárjában visszaesést mutat az 1938. év decemberével szemben. Januárban 472.300.000 márka értékű árut importált Németország, decemberben viszont 541.900.000 márkát tett ki az importárak értéke. Az exportárak összege januárban 441.300.000 márkát tett ki az elmúlt év decemberében történt 504 millió márkával szemben. A kimutatás szerint az import 31 millió márkával haladta túl az exportárak értékét.

= Csütörtökön nyílik meg az Erdélyi Gazdasági Egylet tavaszi vetőmagkiállítására Kolozsvárt. Az erdélyi magyar gazdaközönség élénk érdeklődéssel várja az EGE ezévi vetőmagkiállításának megnyitását — egyrészt mert az egyesület minden eddigi tavaszi vetőmagkiállítását jóval meghaladó méretekben rendezi az ideit, másrészt a kiállítás egész tartama alatt szakelőadások lesznek. Az EGE-be tömörült kisgazdák tízezres tömegei érdekeinek hatékonyabb szolgálata céljából az egyes mezőgazdasági foglalkozási ágaknak megfelelő külön szakosztályokat állít fel az egyesület. A szakosztályok is ez alkalommal tartják meg alakuló közgyűléseiket. A kiállítás megnyitásának napján — délelőtt — közhírad lesz az „Amerika”-étteremben és este disz-előadás a Magyar Színházban, a kolozsvári hóstáti kisgazda-dalárdák közreműködésével. A kiállításra számos kisgazda jelentette be részvételt, ami azt mutatja, hogy az EGE-nek sikerült a nemesített vetőmagvak ter- melésére irányítani a nép szélesebb rétegeinek figyelmét. A megnyitás napján — délután — gazdakör vezetők tartanak értekezletet a kiállítás termek mellett levő előadóteremben. A következő napokon az EGE igazgatóválasztmányja és az egyes szakosztályok ülésének és tartanak előadásokat. A kiállítás látogatói számára nagy meglepetés lesz a kiállítás egészen niszterü és díszes elrendezése. A kiállítás naponta 9—1.ig, délután 2—6-ig lesz nyitva február 25—27 napján.

Repülőgépekért — petróleum Mexi ó repülőgépeket vásárol Németországtól

A Havas hirszolgálati iroda jelentése szerint Cardenas előtt tervezet fekszik, amelynek értelmében Mexiko repülőgépeket vásárolna Németországtól, ezeknek ellenértékét petrolumban fizetné meg. Bizonyos mexikói körök nagy éréllyel ellenzik ezt a tervet, mert véleményük szerint Amerikából kedvezőbb feltételek mellett lehet a szükséges repülőgépeket bevásárolni, nem szólva arról a körülményről, hogy a gépekhez szükséges pótalkarészek bevásárlása sokkal könnyebb Amerikából.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Északamerikai gyorsszolgálat
minden csütörtökön

HAMBURG BÓL
NEW YORK BA

Southampton és Cherbourg érintésével a
„New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és
„Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy alyt le-
geren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó ké-
szülék a hajó nyugodt menetét
biztosítja. A kényelmes kabinok,
a változatos ízléssel berende-
zett társas helyiségek az utazást
kellemessé teszik. Kérdezze
a HAPAG számos barátját,
miért utaznak mindig a mi há-
lónkon? Mert igéreteinket a
valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviselője

Künstler Utazási Iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Rádióműsor

— Romániai idős-művés. —

SZERDA, FEBRUÁR 22.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny, ritmikus torna, háztartási tanácsok, a hangverseny folytatása, majd gyógyászati tanácsok. 12: Vegyes zene hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli zene. A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Const. Bobescu. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Délutáni hangverseny. A Titi Vranceanu-zenekar játéka. 19: Művészeti híradó. 19.15: Mandolin kvintett. (A. Gheorghiu, Derebeanu, R. Jorovschi, I. Cazacu, I. Cabiaglia.) 19.35: Neves énekesek hanglemezei. (M. Gentile, F. Völker.) 19.50: Az emésztési zavarok. Dr. Prof. C. Bacalogu előadása. 20.05: A „Luceafarul” zenekar tánczenéje. Énekel: Alex. Bojenescu. 20.50: Zeneszerzők arcképsorozata: Berlioz. Részletek a „Faust elkárhozása”-ból, hanglemezek. 22.10: Hírek. 22.30: A Grigoras Dinicu-zenekar esti hangversenye. 23: Hírek. 23.15: A Vasile Julea-zenekar éjszakai hangversenye. Átvitel a „Nep-tun”-étteremből. 23.45: Hírek a külföld számára francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Gyermekdélután. (A perui alkirály bevonulása Limába. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.10: Dr. Gálné Schuster Ételka gordonkázik, zongorakísérettel. 13.45: Dánielné Magyar Ilona énekel, zongorakísérettel. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Oláh Kálmán cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 17.15: A rádió diákfőelőadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Bacsák Erzsébet zongorázik. 18.40: A munkások gyermeknevelési pótéke. 19: A rádió szalonzenekara. 20.30: Pusztuló viziország: a Hanság. 21: Az Operaház előadásának közvetítése. Max Hirzel kamarzenekes vendégfelléptével. A nürnbergi mesterdalmokok. A II. felv. után kb. 22.10: Hírek. Az előadás után kb. 0.15: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.30: Táncklemezek. 1.15: Hírek.

Budapest II. 19.20: A Operaház előadásának a közvetítése. A nürnbergi mesterdalmokok I. felvonása. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek.

Kassa. 11.15—11.45: Budapest I. 11.45: Hanglemezek. Közben 12.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás. 12.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.25: Budapest I. 16.25: Szlovák novella. 16.35: Katonazene. Közben 16.50: Hírek. 17.45—18.40: Budapest I. 18.40: Kárpát-álja magyar városai: Beregszász. 19—1.15: Budapest I.

Belgrád. 13: Népies zene. 13.45: Lemezek. 17.45: Népies zene. 18.20: Farkas Lucy zongoraművész. 18.50: Népies zene. 22: Népdalok. 22.30: Rádiózenekar.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 23.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Csajkovszki, Ketelbey, Ralph, Rodgers. Utána: ritmikus torna, majd háztartási tanácsok. 12: Ora strajerilor. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A rádió zenekarának játéka. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Joh.

Nagyjelentőségű lesz az angol és német gazdasági szakértők berlini találkozója

Göring hivatalosan hívta meg a német fővárosba Stanley angol kereskedelmi minisztert és kíséretét

Londonból jelentik: Stanley angol kereskedelmi miniszter az alsóház ülésén azt a reményét fejezte ki, hogy Anglia a kivitel fokozásával csökkenteni fogja a munkanélküliség számát. Az angol kormányának az angol nemzetgazdaságot a nemzetcsuralmi és a demokratikus államok feltételeihez kell igazítani. Ami a küszöbön álló német—angol kereskedelmi tárgyalásokat illeti, a miniszter kijelentette, hogy Anglia nem akar kereskedelmi háborút.

— *Látni kívánjuk, — mondotta — vajjon lehetséges „modus vivendi” találni a parancsuralmi államokkal vagy pedig arra kényszerülünk, hogy saját fegyvereikkel harcoljunk ellenük.*

Reméljük, hogy sikerül megegyezést létesíteni Németországgal. Ha a szénre vonatkozó német—angol tárgyalások sikerülnek, a gazdasági kérdések megvizsgálásánál új lehetőségek nyílnak.

Stanley berlini utazása

Londoni gazdasági és politikai körökben élénk megbeszélés tárgyát képezi az a körülmény, hogy a német kormány nevében

Göring hivatalosan meghívta Stanleyt Berlinbe,

hogy a helyszínen megkezdhesék az angol—német kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó tárgyalásokat. Angliában kihangsúlyozzák, hogy Stanley szerdára tervezett utazása

az első hivatalos és közvetlen érintkezés

az angol és német kormányok között a müncheni megbeszélés óta. Angol lapvélemények

szerint az angol—német gazdasági közeledés nemcsak az európai gazdasági helyzet javulását vonhatja maga után, hanem megnyugtatólag hathat ki az európai politikai életre is.

Times cikke az angol—német gazdasági tárgyalásokról

A Times politikai szerkesztője cikket írt a lapban, melyben leszögezi, hogy az angol—német kereskedelmi tárgyalások sokkal komolyabb formát öltöttek, mint azt eddig jelentették. Már a napokban elindul két angol miniszter Stanley és Hudson Berlinbe, amellyel, hogy az angol iparnak két igen előkelő képviselője tartózkodik már most is Németországban, egy kereskedelmi és ipari küldöttség élén. Ez a küldöttség az angol—német kereskedelmi kapcsolat előfeltételeinek megteremtésén dolgozik Németországban a Times szerint.

Éggy Ghyssa estélye az abszolút tánc diadala

Csütörtökön, 23-án lép hosszú évek szünete után úra színpadra Éggy Ghyssa, egészen új irányú, változatos világvárosi műsorral. Városunk közönsége mindenkor eláradó szeretettel ünnepelte ezt a ragyogó tudásu komoly művészasszonyt. Meleg hangulatu, zsúfolt színház fog tapsolni ezuttal is Éggy Ghyssának és a közreműködő Freund Leó temesvári zongoraművésznek. Remek kosztümkreációk pompája egészíti tökéletessé az előadást, melynek jegyeit a színházi pénztár árulja.

Strauss, Lortzing, Massenet, Delibes, Smetana. 14.10: Hírek. 14.30: A rádió zenekarának szórakoztató hangversenye. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Gyermekek órája, Zeneszámok. Vezényel: Nicolae Oancea. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszereű kulturális kérdések. 19.17: Gramofonlemezek. 20: V. Radu egyetemi tanár felolvasása. 20.15: A Mihai Viteazul gárdeazred zenekarának hangversenye. 21: Hangversenyismertetés. 21.15: Filharmónikusok hangversenye, GINETTE Neveu hegedűszámaival. A szünetben (22.10—22.25): Hírek. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Ferenczy István művészi pályafutása. (Felolvasás.) 11.45: Átmentem a Királyhágón. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.35: Hírek. 16: Arfolyamhírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A falusi háziipar. 18.40: Operaházi zenekar. 20: A magyarországi ifjúság s a visszatért nemzetiségiek. 20.30: Palló Imre magyar nótákat énekel, kísér Csorba Gyula cigányzenekara. 21: Nemzet és ifjúság. (Felolvasás.) 21.30: Hanglemezek. 21.50: Versek. 22.15: S. Lászlóffy Margit zongorázik. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Jazzenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.10: Apróságok Pálmav Ilkáról. 20: Magyar nóták. 20.30: Angol nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: A tudomány műhelyéből. (Felolvasás.) 21.50: Hanglemezek.

Kassa. 12.10: Irodalmi csevegés. 12.25: Hanglemezek. 12.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.25: Budapest I. 16.25: Magyar dalok. 16.50: Hírek. 17.10: Ruszin főelő. 17.45—20: Budapest I. 21: A kölyök. Vigjáték egy felvonásban. 21.50—1.15: Budapest I.

Belgrád. 13: Lemezek. 18.30: Népdalok. 19: Tánczene. 20: Lemezek. 21: Népdalok. 22.30: Népies zene. 23.15: Davidova-Slatin énekesnő.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

LAKÁS

Magánház a város szívében. Str. Cicio Pop 6., május 1-étől kiadó. Bővebbet Hartmann ékszerésznél. 922

Bulevardul Carol 44. szám alatt emeleti urilakás kiadó. Bővebbet ugyanott. föld. színt. 696

Különbejáratu, parkettás butorozott szoba egy, vagy két személy részére, esetleg ebéddel, fürdővel kiadó. Str. Cosbuc 32. 914

ÜZLET

Nagylovóvíj iparüzemhez tőkéstárs kerestetik 200—300.000 leiel. Aiánlatokat „Egyedül Romániában” jeligére a kiadóba kérek. 917

VÉTEL-ELADÁS

Topolya világos háló 5800 leiert sürgősen eladó. Str. Col. Pirici 3. színházzal szemben, Juhász (az udvarban). 921

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, briliáns-köveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízóim részére. **Nagy választékban kaphatók** modern ebédlők, hálóok, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb. **Zálogkölcönöket közvetítünk** a timisoarai zálogházba, előzet nyujtunk. **Zálogcéduláját megvesszük!** Tempo bizományi-üzlet, Fischer Ellz-palota.

Üzletem megszüntetése miatt a raktáromon levő összes textil- és rövidáru-cikkeket minden elfogadható áron elárulatom. Szabó Gyula, Bul. Reg. Ferdinand 31. 840

TISZTA, MOSOTT RONGYOT megvételre keresünk. Cim a kiadóban.

Hirdessen az „Aradi Közlöny”-ben